

Brassói Lapok

XLI. évfolyam
43 szám.

Főszerkesztő:

Szele Béla dr.

Péntek

1935. évi február 22

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldre: A kézbesítő kézbesítési díjával és a pénzbeszedőnkasszó-díjával egyetemben 74 lej. Brassóban 70 lej. Ha az előfizető közvetlenül a kiadóhivatalnak fizet, az előfizetési díj 68 lej. — Postai kézbesítéssel és közvetlenül a kiadóhivatalnak fizetve, az előfizetési díj havonta 60 lej. — Külföldre: negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej — Magyarországon negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. — HIRDETESEK díja hirdetési oldalon 5 lej, páros (bal) szövegoldalán 5.50 lej, páratlan (jobb) szövegoldalán 6 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Braşov, Str. Regele Carol 56-58. Telefonszámok kiadóhivatal 92., szerkesztő 66-68.

A fiatalság látni fog?

Az utóbbi időben egyre gyakrabban tekintünk a fiatalság felé, amely a jelek szerint, mintha kezdene eszközökhöz nemesebb szerepre előlépni.

A fásultságot mintha akarás, a nézést mintha látás kezdené felváltani.

Akinek nincs hite, nincs meggyőződése, nincs vezérfonala, nem képes életét egy magasabb cél szolgálatába állítani. Enélkül a szolgálatbaállítás nélkül pedig nem lelheti meg helyét a világban.

Aki nem hisz abban, hogy élete célt szolgál, az nem érzi igazi embersége ízét; nem érezheti, hogy a természet kéréseivel és megcsalhatatlan törvényei rá is kötelezőek. Ez a törvény misszióvállalást, rendeltetést jelent és aki ki akarja játszani, arra kíméletlenül lesújt az élet büntető szankcióival.

Hinni, elgondolni, ideált szemlélni: mindez a reális élettől védett helyen, a lélek, a szellem, a gondolat zavartalan retortáiban megyen végbe. Hogy állja meg helyét az életben valaki, hogyan tudjon kiigazodni a tőle függetlenül bizonyult és többször valóság dolgai és rideg problémái között az, aki még annak az elképzelt retortának tőle függő s így jóindulatúan egysiku birodalmában sem lát előre és egyenes vonalakat?

A kisebbségi magyar fiatalság történelmi misszióját közép-európai küldetésnek mondhatnók. Tul a napi politikán s általában minden politikán, szinte ennek ellenére és dacára húzódik fel a horizonton ez a küldetés. Egy új embertípus, másként gondolkozó, másként érző, más életattitűdökkel felruházott emberkép ködlik mögötte. Talán nem is annyira új, mint inkább egy lépcsővel feljebb áll a fejlődés garádjain. Magyar, román, német; egyre megy. A nemzeti kötelezettség vonala itt beletorkollik a színlétszibe, az eszménykép közös. Találkozásra kűrtől az idő. S az új közép-európai ember gyerekjátéknak és magától értetődőnek fogja találni, hogy a ma nagy problémáit olyan egyszerűen és becsületesen oldja meg, mint Kolumbusz a tojását.

A kisebbségi magyar fiatalság most kezdi felérezni a közép-európai küldetés eszméit, történelmi és praktikus jelentőségét is. Jobbjai s elgondolkodói már felvázolták életútját a nagy szintézis szolgálatában. De a fiatalság zöme még tántorog, habozik, féltéreg.

Akikben ez a küldetés még nem tudatosult, nem tudnak történelmi perspektívákban látni, nem tudnak hinni az élet dialektikájában, nem látnak tovább az orruknál és a ma kerítéseinél. Hogy lehessen elvárni ezektől, hogy helyesen éljenek, helyesen cselekedjenek, helyesen reagáljanak? Tragikus és jóvátehetetlen volna, ha a magyarság egyik legsorsdöntőbb életkorszakában a fiatalság elvesztené irányítóját, végleg megzavarodna és meggyávnulna.

Meggyávnulna? Kétségbeesítő példákkal veri szemüket az élet. A magyar társadalom minden életvonalon visszavonulóban van. Életgyáva, hebehurgya kapcsolódás a mai magyar élet. Csupa negatívumban gondolkozik. Állandó defenzívában él. Mindenhonnan visszaszorul. Nem meri felszámolni előítéleteit. Nem meri átértékelni az értékeit. Nem meri szemvetést csinálni eszközeivel és lehetőségeivel. Szídjá az utat, amelyre sodorják, de nem mer új utakat akarni. Szellemi vezérlet nélkül hanykolódik hajója s nincs senki, aki megmarkolja a kormánykereket. Silány kompromisszumok, gyilkos alkuk és önfertőző félgondolatok mocsarába kell fulladni ennek a jobbsorsra érdemes magyar életnek, ha gyorsan nem történik valami.

Terjed a hullám...

Numerusz klauzusz minden vonalon...

A Curentul kifogásolja, hogy a komoly pártok távol tartják magukat a mozgalomtól

Román hang figyelmeztet a kisebbségi ügyvédek szomorú helyzetére

Egy besszarábiai újságírócsoport a sajtó numerusz klauzuszát pengeli

Bukarest, február 21.

A fővárosi sajtóban még mindig tart a „numerusz románus” s a többi numerusz-”ok vitája. A jobboldali lapok eddigi magatartásukhoz híven, örömei üdvözlik az elhangzott javaslatokat s újból felsorakoztatják közismert érveiket a mozgalom alátámasztása érdekében.

Pamfil Seicaru így ír a Curentulban:

— Mit csinálnak a pártok, milyen álláspontot foglalnak el ezzel az egyre nagyobb hullámokat verő mozgalommal szemben, mely az ügyvédi kamarákból előreláthatólag át fog csapni mindazokra a szabadfoglalkozási területekre (orvosi, gyógyszerész és mérnöki testületek), ahol az etnikai arányszám a többségi nemzet

szempontjából nem felel meg a jogos követelményeknek. A pártok részére nem létezik ez a probléma? Hallgatásukat, sztratégiai nemtörődömségüket hogyan minősítsük? Megőrizhetik-e a pártok tekintélyüket az országgal szemben akkor, amikor vonakodnak körvonalazni magatartásukat? A mozgalom szempontjából a pártok távolmaradása föltétlenül sok hásszonnal jár: az akció így megőrzi tisztaságát s nem kallódik el a választási ígéretések utvesztőjében. Ugyanakkor azonban ennek a nemzeti problémának a szaktestületek kereteiben történő megoldása a pártok közeli végét is jelentheti. Az etnikai arány kérdése — más szövegében — a pártok életképességének vizsgájával egyenlő.

Az Universul és az etnikai szempont

Az Universul vezető helyen foglalkozik a problémával. Szerinte az ügyvédmozgalom vezetői nem tettek mást, mint hogy tudomásul vettek egy tényleges helyzetet s alaromat fújtak, mely nem annyira a mának, mint inkább a holnapnak szól. Ha a jelenlegi helyzet továbbra is megmarad, úgy holnap a vezető társadalmi réteg már nem lesz román. Megcáfolhatatlan igazság ez, amit számok támasztanak alá. „A demokrácia sarlatánjai” azt hiszik, hogy a kérdés megkerülésével megszűnik maga a probléma is. Ha egyszerű tévedésből fakadna ez a hiedelem, nem érdemelné meg, hogy foglalkozunk vele. Nem tévedésről van itten szó, hanem az igazságnak a kisebbségek javára történő tudatos meghamisításáról.

A lap örömet fejezi ki azon, hogy a kérdés az utca zürzavarából a pártok, a parlament és a szaktestületek elé jutott. A

erkölcstelen, életellenes, gonosz kísérése előtt. Szegényli szegénységét, de szegénylené, ha jó elhelyezkedéshez jutna. Bírálatt után kiált, tudományos kritikát sürget, de csak úgy „reális”, hogy mindenkivel jóban lenni. Az igazi újítók, a korszak-emberek munkás fanatizmusa, építés-vágya, sokoldalú energiája teljesen hiányzik ebből az elgyávult, passzív fiatalságból.

Vagy rövidesen történik valami, vagy

musnak akkor, amikor a nemzet létéről van szó. Románia vendégszeretettel fogadta az idegeneket és nem tett megkülönböztetést, sem faji, sem pedig vallási szempontból. Akkor sem tüzte el asztalától ezeket a vendégeket, amikor hálatansággal fizettek. Elfértek ők is az ország hararai között. Most azonban változott a helyzet, ma már a románok részére is alig van hely Románia ege alatt. A régi politikán változtatni kell: „nem rohanhatunk tudatosan az öngyilkosságba”. Az etnikai követelményt érvényesíteni kell minden téren, az iparban, pénzügyi téren és a szabadfoglalkozási ágakban. A román elemek elsőbbségét kell biztosítani minden vonatkozásban. Így kell ennek lennie és így lesz! — fejezi be cikkét az Universul.

GOGA KÉJELEG

A Tara Noastra a fajvédelem gondolatának nagy előtörését látja a fővárosi „keresztény ügyvédek” mozgalomában és különös jelentőséget tulajdonít annak, hogy a főváros több ismert ügyvédje is a „numerusz klauzusz” mellé állott. A lap régi szokásához híven ismét statisztikát közöl arról, hogy milyen az arány Besszarábiában és Bukovinában a román és a kisebbségi ügyvédek között. Végül arra a következtetésre jut, hogy „csak vakmerő és radikális megoldással lehet közmegegyezésre elintézni ezt a kérdést”.

Goga lapja másik cikkében törvényt sürget „az erőszakkal megváltoztatott nevek visszarománosítására”. A felhozott érvek komolyságára jellemző, hogy a Tara Noastra az olyan neveket is, mint Kiss, Varga, Szabó, Elekes, Fehér, Fekete stb. vissza akarja románosítani...

Ugyancsak a Tara Noastra mai számában közli a besszarábiai keresztény újságírók szindikátusának határozatát, melyet két ismeretlen nevű újságíró írt alá

le kell mondanunk arról, hogy a történelmi leckéből magyar vizsga legyen: a történelem felső osztályába léphet. Ha a fiatalság sem fogja tudni megvalósítani és kiverkedni (mert ingyen nem adják!) annak a lehetőségét, hogy magyarrá maradjon és mégis boldoguljon az új viszonyok között, ha nem lép a közép-európai küldetés felszabadító útjára, csomóstól fogják tépni a levelet a magyar élet fájáról.

elnöki és főtítkári minőségben. A furcsa határozat többek között a szindikátus céljával tüzi ki, hogy olyan értelmű törvényt sürgessen ki, amely szerint a különböző nyelven írt lapok szerkesztősége csak az illető nemzethez tartozó újságírókból állhat. Meg kell tiltani valamennyi lapnak, hogy más nemzetiségű újságírókat alkalmazzon. A szindikátus a törvény meghozataláig is kéri az egyes újságok igazgatóit, hogy vegyék tekintetbe a fenti követelményeket és baladéktalanul bocsássák el az „idegen személyzetet”.

Szóval az újságírást is a „numerusz klauzusz” bilincseibe kell verni... Mit szól ehhez az Unversul, melynek helyettes főszerkesztőjét Zabarroffnak hívják? És a többi fajvédő lapok, melyeknek munkatársai között akad egynéhány olyan újságíró is, aki, ha sarokbaszoritának, aligha tudná levezetni származását a római légióig...

AZ ADEVERUL AZ ÉREM MÁSÍK OLDALÁRA FIGYELMEZTET

B. Branisteanu, az Adeverul főmunkatársa vezércikkben foglalkozik a „numerusz klauzusz” problémájával. Teljesen elhibázottnak tartja ezt a mozgalmat. Nagyon problematikus, hogy a kisebbségi egzisztenciák tönkretételével a román fiatalság megtalálja-e boldogulását? Szem előtt kell ugyanis tartani, hogy minden termelő, minden kereső ember egyben fogyasztót is jelent.

Ha egyes kereseti helyek és állások meg is ürülnek, kérdés, hogy azok, a kik ezeket a helyeket elfoglalják, megtalálják-e számításait?

Meg kell ezenkívül vizsgálni a kisebbségi ügyvédek helyzetét is. Nem hiszi, hogy azok olyan fényes viszonyok között éljenek, amint a mozgalom kezdeményezői feltüntetik.

Ellenben az az igazság, hogy a kisebbségi ügyvédek nagy többsége nyomorog, ötven százaléka pedig olyan helyzetben van, hogy tudja mit evett ma (ha egyáltalán evett), de nem tudja, mit fog enni holnap.

Ezt a kérdést csak úgy lehet megoldani, ha szemünk előtt állanak a megfelelő statisztikai adatok. Ezek az adatok pedig — szerinte — mást mondanak, mint amit ma a mozgalom irányítói hirdetnek.

BRAILABAN IS MEGFUJTAK A RIADÓT...

A Tempo jelentése szerint a brailai ügyvédi kamara fiatal tagjainak egy csoportja felhívást bocsátott ki, amelyben kéri a keresztény vallású ügyvédek, hogy vegyenek részt a numerusz klauzusz alapján álló kamarai tagok vasárnapra összehívott gyűlésén. A kiáltvány hangoztatja, hogy a brailai kamarának is csatlakoznia kell a fővárosi keresztény ügyvédek mozgalomához.

Fessék kívágni és eltenni

11. sz. SZELVÉNY a B. L. februári regény-ajándékára.

1—15-ig sorszámmal ellátott 15 darab februári szelvény és 4 lej befizetése ellenében a B. L. minden példányvásárlója mekapja a B. L. ajándékregénytárának 1935 február havi kötetét. — A szelvények és a 4 lej boszolgáltathatók Bukarestben: a B. L. kiadóhivatalában (Calea Moșilor 59), vagy a főbizományosnál („Cosmopolis”, Calea Griviței 10). Brassóban: a B. L. kiadóhivatalában mindenütt máshol: a helyi bizományosnál. — Előfizetőknek nem kell a szelvényeket gyűjteniük, a 4 lejt befizetik az előfizetési díjjal egyidejűleg, a könyvet ugyanolyan uton kapják meg, mint az újságot.

A kamara és szenátus ülése

Heves vita a szövetségi törvény körül

Bukarest, február 21.

Szerda délutáni ülésén a képviselőház folytatta a szövetségi törvény gyökeres módosításáról szóló javaslat általános vitáját.

Serdici nemzeti-parasztpárti hevesen támadta a javaslatot amiatt, mert a szövetségi önkormányzat megszüntetését célozza.

Sassu földművelésügyi miniszter kijelenti, hogy ő is hive az önkormányzatnak, de elengedhetetlen, hogy az államnak fokozott ellenőrzési joga legyen.

Folytatva beszédét, Serdici rámutat arra, hogy a javaslatot az ultrakapitalista szellem hatja át, ami a szövetségi mozgalom tönkretételét jelenti. Egyébként az állami ellenőrzés csak zavart támaszt és súlyos béklyókat rak a szövetségekre.

Ezzel a megjegyzéssel kapcsolatban Negura földművelésügyi alminiszter vádakat emel Lepadatu D. konstancai nemzeti-parasztpárti képviselő ellen, aki mint szövetségi ember, szerinte, meg nem engedett előnyöket élvez.

Lepadatu nyomban válaszol és alaptalanoknak mondja az alminiszter vádjait. Capatineanu nemzeti-parasztpárti is felszólal a rámutat arra, hogy a liberáli-

sok milyenapidijakat szedtek a szövetségi központban. Erre Barberian többségi viszont azt kérde Capatineanútól, hányféle címen szedett napi és jelenléti díjakat, amikor igazgatója volt a halászi pénztárnak?

Madgearu: Most nem a halászatról, hanem a szövetségekről van szó.

Capatineanu folytatni akarja vádjait a liberálisok szövetségi politikája ellen, a többség azonban nem engedi beszélni. Nagy zsvivaj támad, úgyhogy nem lehet folytatni az ülést. A nemzeti-parasztpártiak és a többségiek felugrának és hosszasan szidják egymást, kölcsönös vádak hangoztatva a szövetségi visszaélésekről.

A nyugalom csak nagy nehezen áll helyre s ezután Capatineanu folytatja a javaslat bírálatát.

A SZENATUSBAN

Penescu többségi válaszol Ceruleanu tegnapi felszólalására, amelyben árdragilással vádolta a kereskedőket. Penescu védelmébe veszi a kereskedőket. Azt fejtegeti, hogy az árdragulás nem a Nemzeti Bank alapszabályainak a módosításával kapcsolatban, hanem az új közterhek mi-

att történt és mert Európaszerte mutatkozik drágulás a nyersanyagpiacon.

Leon ipar- és kereskedelemügyi alminiszter bejelenti, hogy a kormány szigorúan alkalmazni fogja az áruzsora elleni törvényt, sőt továbbmenő intézkedéseket is tesz a spekuláció megakadályozására.

D. R. Ioanutescu nemzeti-parasztpárti megjegyzi, hogy a jelenlegi kormány nem tud ezen a téren semmit sem tenni, amíg a trösztök és kartellek élén csupa liberális korifeusok állanak. Leon alminiszter fogadkozik, hogy igenis érvényt szerez az áruzsora elleni törvénynek s gátat vet a spekulációnak. A kormány már olcsóbbá tette a cementet és több más cikket, rövidesen pedig csökkenteni fogja a papír árát is.

Ezután Heroanu Eugen kérdést intéz a munkaügyi miniszterhez, van-e tudomása arról, hogy sokhelyütt megszűnik a vasárnapi munkaszünetről szóló törvény. Nistor miniszter válaszul közli, hogy hamarosan rendet teremt a vasárnapi munkaszünet kérdésében.

A napirenden Ilescu szenátor, az új büntetőtörvénykönyv javaslatának előadója, folytatta tegnapi megkezdett vitázáró beszédét.

Lobogódiszben várja Budapest a welszi herceget, aki péntekig marad a magyar fővárosban

Budapest, február 21

Szerdán délelőtt végre hivatalos értesítést kapott a főváros vezetősége,

hogy a welszi herceg budapesti látogatása elhatározott dolog s a herceg és kísérete szerdán este 10 óra 10 perckor megérkezik a magyar fővárosba.

Az értesítés vétele után a főváros vezetősége, valamint a rendőrkapitányság lázas tevékenységbe kezdett, hogy a

megfelelő látogatási ünnepséget előkészítse. Az állomáson a rendőrség diszkordant áll s a főkapitány rendelete értelmében

mindenkit le kell tartóztatni, aki a kordonon az angol trónörökös megérkezése előtt áthatol.

A főváros maga teljes zászlódiszben és kivilágítva várja a magas vendéget, aki az eddigi tervek szerint péntekig marad Budapest vendége.

Még mindig tart a kavargás a magyar belpolitikai életben Bethlen higgadt válasza Eckhardt éles támadására

Budapest, február 21

A magyarországi belpolitikai élet még mindig Eckhardt szentesi és csongrádi támadásának a hatása alatt áll. A sajtó és a közvélemény javarésze nem azonosítja magát a pártvezér támadásával s még azok is, akik érdemben helyeslik a kritikát, elítélik azt a hangot, amit Eckhardt a magyar politikai életben annyira szokatlanul megengedett magának.

Jellemző, hogy a független kisgazdapárt sem azonosítja magát teljesen vezére magatartásával. Gróf Somsich Antal levelet intézett Eckhardthoz s bejelentette a pártból való kilépését. Indokolása szerint az utóbbi időben a párt olyan irányba tért el, amely nagymértékben veszélyezteti Gaál Gaszton nemes eszményeit. A legutóbbi napok politikai eseményei aztán végleg megérlelték benne azt a meggyőződést, hogy nem maradhat annak a pártnak a kebelében, amelynek eszközei nem eléggé elfogadhatók. A politikai bennfentesek szerint további kilépések is lesznek még Eckhardt pártjából, többek között Kray István báró is követni fogja Somsich példáját.

Eckhardt egyébként az „Új Magyar-ság” szerdai számában nagy cikket írt „Harc, vagy megegyezés” cím alatt. Ebben a cikkben igyekszik kimagyarázni szentesi megnyilatkozását s lényegesen enyhébb hangot használ. Cikke célzata az, hogy összehozza valahogyan a pártokat a becsületes titkos választójog és az építő reform érdekében.

Csütörtökön délelőtt minisztertanács volt, de erről hivatalos jelentést nem adtak ki.

Budapestre érkezett Bethlen István is, akit Eckhardt ugyancsak keményen megtámadott. A volt miniszterelnök a támadásra vonatkozólag kijelentette, hogy a kormánypárt és az egyeséspárt ellen intézett támadás megválaszolására nem érzi illetékesnek magát, a személye ellen intézett támadás pedig hidegen hagyja. Eshedékes volt ez a kirohanás, mert hiszen az utóbbi hetek politikai kifejlődése következtében kiklott a préda azoknak a kezéből, akik annyira számítottak rá. A düh és az elkésredés nyilvánkozott meg Eckhardt támadásában s ő ezt meg is tudja érteni és sajnálkozni is tud rajta.

Kedden este a nemzeti egység pártjának szervezési csoportja tartott gyűlést és foglalkozott Eckhardt támadásával. Ezen a gyűlésen Berky képviselő indítványára határozati javaslatot fogadtak el, amelyet Sztranyavszky pártelnöknek a vezetőség elé kell terjesztenie. A határozati javaslat szerint a pártvezetőségnek erőlyesen vissza kell utasítania a párt ellen elhangzott támadást, vissza kell utasítani a Gombös személye elleni kirohanást s tiltakozni az ellen a példátlan demagógia ellen, amely nemtelen fegyverekkel küzdve csak zavart kelthet az országban. Javasolja a bizottság, hogy az egységes párt képviselőket küldjön ki úgy Szentesre, mint Csongrádra, s ott a helyszínen adjon választ Eckhardt példátlan vádjaira. — Végül szükségesnek tartja a bizottság, hogy a belügyminiszter állapítsa meg Eckhardt beszédének hiteles szövegét s indítsa meg a törvényes eljárást, amelyben abban a beszédben büntetőjogi szempontból sérelmezhető kijelentések lennének.

Hauptmann egyelőre nem végzik ki

Washington, február 21.

A flemingtoni törvényszék értesítette Hauptmann védőügyvédjét, hogy a fellebbezést az ítélet ellen benyújthatja s a fellebbezés tárgyalás lefolytatására a new-yerseyi törvényszék jelölték ki. Ezzel egyidejűleg Hauptmannnak március 20-ra kitiűzött kivégzését bizonytalan időre elhalasztották. Tekintettel arra, hogy a new-yerseyi törvényszék csak május végén ül össze, a második ítélet csak júniusban születethetik meg. Hauptmann tehát eddig föltétlenül élni fog.

Érdekes egyébként, hogy New-Yersey kormányzóját és a törvényszék tagjait máris névtelen levelekkel árasztják el és halállal fenyegetik meg őket, ha Hauptmannt kivégeztetnék.

— Bosszúból vádaskodott a fegyenc. Temesvárról jelentik: Legutóbbi számunkban hírt adtunk arról, hogy az egyik temesvári fegyenc leleplezése folytán a rendőrségnek sikerült kiderítenie a híres temesvári „karácsonyi betörés” tetteseit. Mára kiderült, hogy a leleplező fegyenc, akit 14 évre ítélték el, bosszúból tett följelentést azok ellen, akik annakidején „lebuktatták”. Így aztán a rendőrség már szabadon is engedte a két gyanúsítottat, a vizsgálatot azonban tovább folytatja, mert gyanu merült fel, hogy a betörést egy már régebről ismert temesvári betörő követte el.

Felfedeztek Amerikában egy új csoda gyógynövényt

Amerikában az ősvadonban olyan gyógynövényt fedezett fel egy tudós, amelynek kirovona 10—15 éves gyomor-, bél-, és epe bajokat rendkívül gyorsan meggyógyít. E gyógynövény kivonatát „Gastro D”-nek hívják és a külföldi tudós professzorok csodás eredményeket értek el vele, mert e gyógyszer nemcsak csillapítólag hat, hanem a betegség okát szünteti meg s ezáltal az egész emberi szervezetben a sejtjeit újjáéled és egy egészséges normális állapot áll be.

A „Gastro D” megszünteti a legnagyobb gyomor- és bélgörcsöket, gyomorférgést, felfúvódást, szívtájéki nyomásokat, makacs székrekedést, az ebből eredő fejfájást és szédülést, ideges állapotot, álmatlanságot, továbbá a gyomor- és bélfekélyeket.

A „Gastro D”-vel az emberiség egy olyan gyógyszerhez jutott, amely sok esetben olyan betegségeket is meggyógyított, melyeket diagnosztikálni sem tudtak.

E gyógyszer képviselőtét sikerült Császár Ernő bukaresti gyógyszerésznek (Calea Victoriei 124) megszerezni. Ára 108 lej, vidékre utánvétel is küldi, 20 lej költség felszámlálásával.

A szív hangosfilmje

Nauheim, február 21.

Az itteni „Balneologisches Universitätsinstitut“-ban egy nemrég tartott előadás keretében olyan nevezetes találmányt mutattak be, amely minden bizonnyal nemcsak a szakemberek szűk körét, hanem a nagyközönség legszélesebb rétegeit is érdekli, elsősorban pedig azokat, akiknél az élet motora, a szív, nem végzi kifogástalanul feladatát.

Dr. B. Collatz német kutató az egybegyűlt előkelő orvosközönség előtt lepergette egy hangosfilmet, amelynek egyetlen kizárólagos főszereplője maga az emberi szív. Elindítva a titokzatos filmszalagot a hangvisszaadó-gépen, a hatalmas termet messzehangzóan betöltötte a dobogó szív jellegzetes „butapp“-ja, a szív-munka elmaradhatatlan kísérője. Mintha egy emberfeletti, láthatatlan óriás szivdobogását figyelték volna a jelenlévők, olyan élethűen és ütemesen zakatoltak a szívhangok, szív nélkül, a semmiből, a pusztá levegőből törve elő.

A mai élet váratlan és kegyetlen izgalmai a szívét kegyetlenül megviselik, ezért nem alaptalan számos orvos-teljesítmény az a megállapítása, hogy a szívbetegségek ma számottevőbb szerepet játszanak a népegészségügyi statisztikában, mint valaha. Amde szerencsére az orvostudomány lépést tart a betegség előretörésével, hogy sok esetben eredményesen hárítja el legfontosabb szervünk felől a fenyegető Damokles-kardot, az nem utolsósorban a vizsgáló és körmegállapító eljárások finomodásának és tökéletesedésének tulajdonítható. Az előtt az orvos — az esetleges Röntgen-felvételeken kívül — csak a beteg érelkésének kitapogatásával és a szívzörejek lehallgatásával figyelhetette meg a szív működését, tehát csak egyéni észleletei alapján dönthette el, egészséges-e a szív, vagy van-e valami hibája és csupán hosszas, fáradságos gyakorlattal és éles, avatott füllel állapíthatta meg a rendes szívhangok módosulásából a betegség nemét. Aztán jött az elektro-kardiográf, amely a végtelenül érzékeny Einthoven-féle hurosszalvó-méterrel felszerelve, hullámzó, zezzugos görbék alakjában leírja vagy alkalmas vetítő-optika segítségével filmszerűen vászonra vetíti a szív működés látható képét. A szakorvos, aki tud olvasni ezekben a rajzokban, a görbék alakjából, csipkézettségéből, egy szempillantással megállapítja, hol bujkál a szív gépezetében. Ez korszakalkotó lépés volt a szivdiagnosztikában, mert ezzel olyan finom működésbeli zavarokat tudnak ma idejekorán észrevenni, melyek a korábbi vizsgálati módszerek mellett rejtve maradtak az orvos előtt, csak akkor kerültek napvilágra, mikor a beteg állapota már teljesen tetemesen rosszabbodott. Majd kölcsönvették a rádiótechnikától az erősítő-elektrocsövet, ami a kardiográf érzékenységét még hatalmasabban fokozta. A közönséges hallócső helyett jött az elektrosztetoszkóp; az orvostanhangadóknak a klinikai előadásokon nem kellett többé libasorban a pulzusként elővezetett szivbajos beteg él járulniok, hogy a mellkasára illesztett csövön keresztül tanulmányozzák szivzörejeit. Egy mikrofon, amely a szív fölé feszül, néhány rádiólámpa és egy hangszóró — és mindenki helyén ülve, kényelmesen figyelheti a systole és diastole motorkatogására emlékeztető szabályos ritmusát és jól megjegyezheti magának a rendes hang feltűnő elváltozásait, amit valamely rosszul működő szivalkatrész idéz elő.

Innen már csak egy lépés a szívzörejek megörökítése, amit Collatz doktor most bemutatott találmánya valósít meg. Ezenúj már nem szorulnak egy páciens állandó jelenlétére, ha szívének hangjait tanulmányozni akarjuk. A technika véghezvitte a csodát: a szivdobogást különválasztotta az eleven szívtől. Mikrofonnal fölveszik a szívhangokat és oscillografikus uton, görbe vonalak alakjában, filmszalagra fényképezik. Ezt a filmszalagot aztán villamos fényvel megvilágítják, a görbékről visszaverődő fényt fotocellára közvetítik, a benne keletkező áramlúktéseket felerősítve, hangszóróba vezetik, mire a film cikázó ábrái ismét hallható szivdobogássá alakulnak vissza, melynek életléltsége semmivel sem kisebb, mint mikor az orvos magán a mellkasán hallgatja a dobogást. A filmszalag természetesen bárhová vihető és alkalmas szerkezet segítségével mindent visszahozható a rajta megörökített szívzöreje. Ez nemcsak a szivorvoslás, hanem a szívbetegségek népszerű és tudományos oktatása terén is nagyszerű, új lehetőségeket nyújt a tudományoknak. Hiszen ezen a módon bárhol, bármilyen hallgatóság előtt pillanat alatt reprodukálható az egészséges ember szivműködése, majd nyomban utána lepergetett felvételekkel azok a feltűnő hangbeli elváltozások, amelyek rendetlen szivműködéssel és a különféle szivzavarokkal járnak, még pedig tetszés szerinti hangerősséggel, úgyhogy bárki alaposan emlékeztetőbe veheti az egyes betegségekre jellemző jellegzetes zörejeiket. Az ilyen filmgyűjtemény értékes segédanyag lesz a bonyult a szivbetegségekről szóló egyetemi előadásokban is és talán nincs messze az idő, amikor a szivbajokról szóló nyomtatott tankönyveken kívül majd ilyen filmszalagokból álló akusztikai „tankönyvek“ fogják gyarapítani az orvoskönyvtárakat ismeretét.

Poór Mihály szilágymegyei földbirtokos a nemzetközi döntőbirósághoz fordult panaszával

Zilah, február 21.

Néhány héttel ezelőtt dr. Jules Pelain párisi ügyvéd terjedelmes panasziratot nyújtott be a Népszövetség mellett működő nemzetközi döntőbirósághoz. A francia ügyvéd dr. Poór Mihály magyar-egregyi földbirtokos megbízásából járt el, a tulajdonképpeni panaszos tehát ez a magyar földbirtokos, akinek valamikor milliókat érő vagyona volt, most pedig csak panaszra van sok és irata van sok, olyan irata, amely a kisajátításról mond szomorú meséket.

Poór Mihály nemzetközi bíróság elé került pere élénken érdekli az egész megyét, de még élénkebben érdekelheti azokat a volt magyar földbirtokosokat, akik hasonló helyzetben vannak s így mindenképpen indokolt a dolog részletesebb ismertetése.

Az Erdélyben kisajátított nagybirtokok között Poór Mihály 1800 holdja volt a legelső, amelyet szétszórtak az igénylő parasztok között. Nagy innepélyességgel történt meg ez a földosztás 1922 szeptember 25-án. Constantinescu akkori földművelésügyi miniszter és Mosoiu Traian tábornok is személyesen megjelentek. Maga a földművelésügyi miniszter fogta annak az ekének a szarvát, amelynek nyomán az első határborozda megszületett. A

Minden romániai birói fórum igazat adott neki, pénzét azonban az ítéletek ellenére sem kapta meg — Az évtizedes szaladgálás, pereskedés, alku és kijárókkal való kísérletezés felemészítette a milliókat s mégis minden hiábavaló volt

nagyszerűen felszerelt, mintagazdaságnak is beillő uradalom ezzel szét is foszlott. A tulajdonosnak és feleségének mindössze 100 holdat hagytak meg. Constantinescu miniszter viszont még ott a helyszínen ígéretet tett a volt tulajdonosnak, hogy rövidesen megkapja a kártérítési összeget, amelyet 3 millió 200 ezer lejben állapítottak meg. A törvény úgy rendelkezik, hogy abban az esetben, ha a kisajátított birtokból a férjnek és feleségnek mindössze 50—50 holdat hagynak meg, a kártérítés készpénzben esedékes. Poór Mihály tehát várta a készpénzt.

Sokáig várt, de hiába. Aztán megmozdult s mint anyyi társa, látogatni kezdte Bukarestet.

Perelt, alkudozott, kijárókat pénzelt s végül — 10 év után! — 1932-ben kapott 3 millió 200 lej névértékű kisajátítási kötvényt.

A törvény egészen világos rendelkezését nem vették figyelembe. Poór elfogadta a kötvényeket, de tovább perelt. Meg is nyerte a pert minden fórumon, a pénzügyminisztérium ki is utalta a pénzt, de csak — papíron.

Igy, kerek egy évtizeden keresztül érett meg a dolog arra, hogy végre nemzetközi bíróság elé kerüljön ez az egyébként teljesen tiszta ügy, amelyben a romániai bi-

rói fórumok is meghozták már a döntésüket, de — hiába.

Poór Mihály bizik abban, hogy a nemzetközi döntés majd csak meghozza azt a pénzt, amelyre egy évtized óta vár s amelyre annyit, de annyit költött. Kicsit keserű és önmagát is hibáztatja az eddigi sikertelenségért:

— Nekünk, tönkrement erdélyi földbirtokosoknak nem fizetnek, viszont Bessarabiában számtalan esetben fizettek készpénzzel olyankor is, amikor a törvény módot nyújtott volna a kötvényekkel való fizetésre is. Csak egyet említek a sok közül: Ratzimann besszarabiai nagybirtokos 8 milliót kapott készpénzben bár kötvényekkel is fizethették volna. Ne ki azonban jó kijárója volt...

A további beszélgetés során azt mondta még el Poór Mihály, hogy beadvánja, amelyben részletesen feltárta a helyzetet, igen jelentős figyelmet keltett. — Több genfi és párisi nagy lap foglalkozott vele s így minden reménye megvan, hogy 13 év után talán hozzájut elvesztett vagyona töredékeihez. Mert most már csak töredékekről van szó. A milliókat felemészítette az utánuk való szaladgálás, most már csak százazrek, ha maradtak belőlük.

Borzalmas rablógyilkossági kísérlet Brassóban

Kilenc szurt seb az áldozaton, aki a kórházban haldoklik

Brassó, február 21

Tegnap este 9 óra tájban a brassói Cigóniában levő Katonakórház-tér 9 számú házában eddig ismeretlen egyén gyilkossági kísérletet követett el Grosman Róza rendőri felügyelet alatt álló leány ellen.

A gyilkosságot a ház tulajdonosnője fedezte fel, aki az áldozat nyöszörgésére lett figyelmes. Kiszett az előszobába és rémülten látta, hogy lakója vértől csurgó ruhában, a melletlen levő sebekre kendőt borítva, halálhálványan támolgy vele szembe, néhány érthetetlen szót suttogott és aztán összeesett.

A háziasszony nyomban rendőrt hívatott, majd később a rendőri bizottság is megérkezett és megkezdte a vizsgálatot. A teljesen felfordított szekrények és

fiókok arra engednek következtetni, hogy rablógyilkosság történt. A merénylet tényleg magával vitt mintegy három négyzáz lejt.

A leányt, aki már teljesen élettelennek látszott, a mentők beszállították a Marzescu kórházba, ahol hosszabb idő múlva magához tért. Kihallgatása azonban nem járt sikerrel, mert a rengeteg vérvesztéstől teljesen legyengült leány nem tudott összefüggően beszélni.

Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy

kilenc késszurás érte a mellkast és közülük három közvetlen a szív közelében ejtett súlyos sebeket.

A szerencsétlen leány felépüléséhez nagyon kevés a remény.

A rendőrség teljes készütséggel dolgozik a tettes kézrekerítésén.

Tessék komolyan venni a község tanácsosi tisztségét

Ezerlejes bírságokkal sújtottak Csikban 4 hanyag községi tanácsost

Csak az a feltűnő, hogy ezt a mindenképpen helyénvaló szigorúságot éppen a Székelylődön kezdik el

Csikszereda, február 21.

Dr. Guiman csikszeredai főszolgabíró egyik felülvizsgáló körútja alkalmával megállapította, hogy Kelemen Ferenc, Szabó József, Sárossy Mózes és Kopacz Lajos csikcsicsói községi tanácsosok kétszer egymásután távolmaradtak — minden elfogadható indoklás nélkül — a tanács üléséről. Jegyzőkönyvet vett fel a mulasztásról s aztán a közigazgatási törvény vonatkozó szakasza alapján 1000—1000 lej bírsággal sújtotta a hanyag tanácsosokat.

Ilyen aligha történt, mióta az új és a legújabb közigazgatási törvény érvényben van. A tanácsosi tisztségekkel általában csak a választások idején szoktak törődni. Később már nem sokat törődnek velük. A csikszeredai főszolgabíró nyilván

ván uttörő munkát végzett akkor, amikor komolyan vette a tanácsosi tisztséget s a tapasztalt hanyagságot büntetést rótt ki.

A megbírságot gazdák azonban sehogyan sem tudták megérteni a bírság jogosságát. Fellebbezték a kolozsvári „revíziós bizottsághoz” s erősen hangcsztatták, hogy ők nem gondolták ilyen komolyan a dolgot, állásuk tiszteltbeli, fizetést utána nem huznak, távolmaradásuk kárt nem okozott senkinek, tulságosan magasnak találják tehát a bírságot. Ezuttal azonban a kolozsvári „revíziós-bizottság” is komolyan vette a községi tanácsosi szerepet s a törvény rendelkezése szerint jóváhagyta a bírságot. A csikcsicsói gazdák erre a bukaresti központi „revíziós-bizottsághoz” fellebbezték.

Az ügy érdekessége kétségkívül abban

van, hogy első esetként jelentkezik. Mindenesetre jellemző és érdekes, hogy a büntetéseket mindjárt a székely gazdaságon kezdik, holott köteleességmulasztó és hanyag községi tanácsos legalább annyi van, mint ahány községi tanács s az öki-rályságban legalább kétszer annyi, mint Erdélyben. Ennek ellenére egyáltalában nem tiltakozunk a bírságolás ellen, mindössze azt szeretnők, ha a törvény erre vonatkozó rendelkezéseit mindenütt és könyörtelenül végrehajtanák. Akkor majd nem tolaokdnának a választásokkor a tanácsosi állások után olyanok is, akiknek erre semmi jogcímük nem volna s főként nem taktikázhatnának a mindenkori kormány kortesei a falvak bőrre szedett-vedett, mindenre kapható bérencekkal csak azért, hogy az érdemes, rátermett embereket pártérdekekből kiszorítsák a községi vezetésekből.

Fokozatosan emelik fel a katonai szolgálati időt Franciaországban

Páris, február 21

A francia lapok értesülése szerint a legfelsőbb hadvezetőség belement abba, hogy a katonai szolgálati időt ne közvetlenül a két év bevezetésével, hanem fokozatosan emeljék. A jelenlegi 12 havi szolgálattól előbb 15, aztán 18 és végül 24 hónapra fogják emelni.

Ilyképpen Flandin miniszterelnök szempontjai győzedelmeskedtek ebben a kérdésben.

Dijmentesen szállítják a budapesti tenyészállatkiállításán vásárolt állatokat

Budapest, február 21

Az idei budapesti tenyészállat vásárló rendezősége mindent elkövet, hogy a vételkedvet előmozdítsa. A rendezőség ez alkalommal a vásárló megvett állatok szállítási díját teljes összegében magára vállalta, úgyhogy a vásárolt állatokat a vevők ingyen szállíthatják bármely állomásra Magyarországi területén. Így akarják lehetővé tenni, hogy a vásárló felhajtott tenyészállatokból az ország legtávolibb vidékeire is vásároljanak.

XVI. Lajos kivégzése, a waterlooi csata és a trafalgári győzelem az akkori sajtóban

— Szemelvények a százötvenéves Timesből —

A Times most ünnepelte meg fennállásának százötvenedik évfordulóját. A jubiláló világlap régi kötetében lapozgatva, világtörténelmi érdekességű riportok kerülnek szem elé. Így az 1793. január 26. számban XVI. Lajos kivégzéséről számol be a lap egy párisi barátja. A tudósítás szerint a kivégzéshez több mint 60.000 lovas és gyalogos vonult ki. A király, amikor a vérpádra lépett, rögtön maga levette nyakbátját és kioldotta inggallériát.

Haját szorosan felesomózták, mint egy papét, nehogy késedelmet okozzon a haj meglazulása. A hóhér odalépett hozzá, hogy megkösse kezét. A király erre hátrahőkölt, de aztán hamarosan megcsinálták. Ekkor a hóhér nagy ollót vett elő, hogy levágja a király haját. A király megdöbbenetnek látszott és azt mondta: „En már rendbehoztam.” A hóhér mégis levágta a haját. A király ekkor így szólt: „Megbocsátok el-lenségimnek. Bárcsak halálom a nemzet haszná-ra volna.” Ekkor a hóhérok a kivégzéshez elhelyezték a királyt. A király visszaborzadt és ezt mondta: „Még egy pillanat, hogy a néphez beszélhessek.” A parancsnok szármagydé-je, Santerre, így szólt Henrik Samsón hóhér-hoz: „Teljesítse kötelességét.” A kés lezuhant és a fej azonnal levált. Két percel később a fejét felmutatták a népnek, majd a testtel együtt hosszú kosárba tették, a St. Magdelaine temetőbe vitték és azonnal eltemették.

DANTON HÁBORUT HIRDET EGÉSZ EURÓPA ELLEN

A mellette levő oldalon csaknem egész oldalas jelentés a párisi konvent január 21-iki üléséről. Több képviselő felháborodva beszélt el a konventben, hogy

Pelletier képviselőt a király kivégzése után egy kávéházban Paris volt királyi testőr több társával együtt meggyilkolta.

Pelletier éppen számláját fizette a kávéházban, amikor a hat ismeretlen ember odalépett hozzá.

— Ott van az a gazember Pelletier — mondta az egyik.

— Pelletier a nevem — válaszolta a képviselő —, de nem vagyok gazember.

— Hát nem szavaztál a király halálára?

— Igen, de ezt lelkiismereti kötelességemnek tartottam.

A következő pillanatban Páris előrántotta a tőrét és a képviselő altestébe szurt. A súlyos sebesülést lakására szállították, ahol másnap hajnalban meghalt. A gyilkosok elmenekültek.

Számos képviselő szólalt fel a konventben és elpanaszolták, hogy őket is gyanús alakok kerülgetik a király kivégzése óta.

Fenyegető névtelen leveleket is kapnak. Bar-rére felszólalásában azt javasolta, hogy a párisi rendőrséget helyezték a konvent felügyelete alá

és tartsanak házkutatást minden párisi lakás-ban.

Robespierre ellenzi a javaslatot.

Több hozzászólás után Danton mondott beszé-
dését. Pelletier holttestét a Pantheonban kell örök nyugalomra helyezni. A legszigorubb intézkedéseket követeli, Roland belügyminisz-
ter mondjon le.

— Ami pedig a háborút illeti — kiáltott fel Danton —

Indítsunk háborút egész Európa ellen, de ne önmagunk ellen.

Ne ijedjünk meg az egész világtól! Minden egyes katonánk erősebbnek tartja magát, mint husz rabszolgá.

A konvent végül megszavazta a rendőrség át-szervezésére vonatkozó javaslatot és köte-lezővé tette minden párisi polgárnak, hogy 48 órán belül jelentse be, nem laknak-e há-zában politikai emigránsok.

NELSON HELYETTESÉNEK HADIJELENTÉSE

A Times 1805 november 7-iki, csütörtöki száma Nelson admirális trafalgári győzelméről számol be. Nelson hajóhada teljesen megse-misítette Trafalgárnál a francia hadiflottát.

Nelson maga elesett az ütközetben.

Collingwood helyettes admirális írja meg hosz-szu levélben az október 22-én lezajlott győz-tes csata lefolyását.

Tizenkettőkor kezdődött az akció. A vezérhajók áttörték az ellenség vonalát. A többi hajó azután mindenütt betört a vonalba és árgyuzta az ellenséget. Az összecsapás ke-mény volt.

Az ellenséges hajók olyan bátorsággal har-coltak, ami tisztjeik becsületére váltott. Támadásunk azonban ellenállhatatlan volt és Mindenhatónak is úgy tetszett, hogy öfelsé-gre fegyvereinek teljes, dicsőséges győzelmet juttasson.

Következik Collingwood napiparancsa, mely-ben méltatta Nelsont és a többi elesettet.

A rövid színházi rovatból megtudjuk, hogy a Covent Garden Theatre aznap előadásán mikor a függöny felgördült, a színpadra felállították Nelson arcképét.

Majd Taylor ur, a társulat vezetőszínpad el-szavaltta Ashy ur alkalmi versét, mely Nel-son dicsőségéről és hősi haláláról emlékezik.

Aznap este a színház már alkalmi Nelson-darabról is gondoskodott,

melyet a színházi műsor elején mutattak be.

VEZÉRCIKK NAPOLEON BUKÁSARÓL

Az 1815 június 22-iki, csütörtöki Times a waterlooi győzelemről ad hírt. A hivatalos je-lentés így hangzik:

Wellington herceg Waterlooban június 19-én kelt jelentése közli, hogy az előző napon Bo-naparte teljes haderejével megtámadta a brit vonalat, melyet egy porosz hadtest támogatott. Nevezett támadás hosszú és véres csata után az ellenséges hadsereg teljes leveretésével végződött. Az ellenség 150 ágyut és 15 sást vesztett. Az éjszaka folyamán a poroszok Blü-cher tábornagy vezetésével csatlakoztak az ellenség üldözéséhez.

Kézrekerítették 660 ágyut és Bonaparte podgyászának nagy részét.

A szövetséges hadseregek folytatják az ellen-ség üldözését. Két francia tábornok fogságba esett.

Ezután következnek az ujjongó vezércikkek:

— Ime azoknak a mesteri hadmozdulatok-nak dicső eredménye, melyekkel Britania Hő-se meghusította a Lázadó Vezér vakmerő ki-sérletét.

Bonaparte híre odavan, utolsó nagy tétét elvesztette ebben a megdöbbentő csatában...

Hosszu és véres volt, attól tartunk a csata, de a lázadó franciák vakmerősége a kétség-beesés vakmerősége volt. A lelkiismeret nyo-mása súlyosan nehezített azokra a fegyve-rekre, melyeket törvényes uralkodójuk ellen esküszegően emeltek, hazájuk békéjét és bol-dogságát veszélyeztetve. Mi kezdetől fogva biztunk a lázadók ügyének végleges bukásá-ban.

... Azok, akik tegnap gondosan megfigyel-ték a londoni tőzsde műveleteit, tudták, hogy a tegnapi jó hírt mára még sokkal döntőbb és ragyogóbb esemény fogja kö-vetni.

Az Omnium a nap folyamán hatra emelkedett és több cég tudta, hogy a vásárlóknak a leg-jobb információik vannak.

Ime, ezek a világtörténelmi események a Times megsárgult lapjain.

(G. B.)

Beállt a visszaesés az amerikai tőzsdéken

Aramlik vissza az arany Európába

London, február 21

Az amerikai érték- és gabonátőzsdé-ken máris bekövetkezett a visszahatás arra a nagy áremelkedésre, amelyet a legfelsőbb állami bíróság döntése az aranyzáradék eltörlésének az elismeré-sével okozott.

A newyorki értéktőzsdén és a csiká-gói gabonátőzsdén az irányzat egyszerre megfordult s míg a rakétaszzerűen fel-ugrott értékpapírfolyamok Newyork-ban 5 dolláros csökkenést szenvedtek. Csikágóban a gabonátőzsdé árfolyamai másfél centtel zuhantak.

Az aranyzáradéka vonatkozó wa-shingtoni döntés egyébként nagy hatás-sal volt a nemzetközi aranypiacon is. Amszterdami jelentések szerint

holland bankkörökben az a meggyő-ződés, hogy az utóbbi években Ame-rikába áramlott arany most majd las-sanként visszazivárog Európába.

Azt is biztosra veszik Amszterdamban, hogy újabb dollárzuhanás következik s az európai pénzüpiacokat elárasztja az Amerikából visszatérő arany mennyiség.

A londoni aranybörzén az arany ára máris magasabb volt, mint Newyorkban.

Tovább vajudik az olasz-abesszin háboru ügye

Nehéz lesz elhárítani a fegy- veres ellenségeskedést

London, február 21.

A Daily Telegraph addis-abebai tudó-sítója azt jelenti, hogy *utban van a meg-egyezés Olaszország és Abesszinia között*. Íszerint az Ualual és Gerlogubi közötti vitás határterületet semleges zónának nyilvánítják. Az abesszin kormány el-ven helyesli ezt a megoldást, de néhány olyan feltételt szabott, amit a római kor-mány elfogadhatatlannak minősít.

A megegyezésre való bizonyos kilátás ellenére a két ország között még mindig igen feszült a helyzet.

Nagy szerepe van ebben, hogy Eritreába érkezőben vannak az olasz csapatok.

Az olasz sajtó továbbra is arról ír, hogy az olasz-abesszin viszony aggasztó és *nehéz lesz kilérni a háborus ellenséges-
kedés elől*.

Az olasz lapok persze az addis-abebai császár udvarát vádolja azzal, hogy min-den áron háborút akarnak. A negus ka-marillája állítólag amellett van, hogy *Abesszinia kezdje meg a támadást, mi-előtt az olasz csapatok az abesszin ha-tárra érkeznek*.

Nagyvárad polgármestere nem tűri, hogy politikát csempésszenek az ipartestület ügyeibe

A volt „társelnök” áskálódása okozta a régi vezetőség meg-lepetésszerű és indokolatlan leváltását

Nagyvárad, február 21

A nagyvárad-i ipartestület élére vá-ratlanul és indokolatlanul kinevezett tisztja román időközi bizottság nem me-gnyugvást, hanem hatalmas kavargást eredményezett. Nagyvárad 1500 ipa-rósából alig 10 százalék a román s így a miniszterium egyoldalú és váratlan dön-tése érthetően megdöbbenést keltett még a román körökben is, annál is in-kább, mert közismert dolog, hogy a ré-

gi vezetőség ellen Monus volt eínök társelnöke, Simionescu politikai okokból áskálódott. Jellemző a helyzetre, hogy maga Mosoiu Tiberiu polgármester is megdöbben s azonnal utasította Fil-dan ipari felügyelőt, hogy terjesszen jelentést a miniszteriumba s ebben a jelentésben adjon kifejezést a városi vezetőség azon véleményének, hogy a régi vezetőség erőszakos kicserélésé-re semmi szükség sem volt.

A jók között is a LEGJOBB a legerősebb szakállnak és a legérzékenyebb arcbrőnek az

ENERGIE

BOROTVAPENGE.
EZT KÉRJE MINDENÜTT

Mosoiu polgármester egyébként kije-lentette, hogy az egész dologról nem tu-dott semmit s amennyiben rajta mu-lik, semmiképpen sem engedi, hogy a régi és érdemes ipartestület ügyeibe po-litikát keverjenek. Szerdán este maga is Bukarestbe utazott s mindjárt magá-
val is vitte Fildan iparügyi felügyelő jelentését. Az ipartestületi választások egyébként hétfőn lesznek s a polgár-mester reméli, hogy akkorra ő is haza-érkezik s gondja lesz rá, hogy semmiféle akadékoskodás ne zavarja meg a nagy-várad-i iparosok belső békéjét.

A magyar iparosság körében a pol-gármester erőyes fellépése igen jó ha-tást váltott ki.

— Etvágytalanságnál, gyomorhurutnál, gasztrikus láznál, bélrekedésnél emésztési renyheségnél, anyagcsere-zavaroknál, csalánki-ütésnél és bőrvizketésnél a természetes „Fe-renc József” keserűviz rendbehozza a gyo-mor és a belek működését s megszabadítja a testet a felgyülemlt rothadó anyagoktól.

Írhatják-e a kisebb- ségi lapok a városok magyar nevét

Temesvár, február 21.

A temesvári revíziós-bizottság ma tár-gyalta a kisebbségi lapok panaszát. A temesvári prefektus ugyanis rendeletet adott ki, amely szerint a kisebbségi lapok nem használhatják ezután a városok, községek és utcák magyar, illetve német elnevezéseit. A prefektusi rendelet az érdekelt lapok közigazgatási perrel tá-madták meg, hivatkozva arra, hogy a rendelet alkotmányellenes is és éles el-lentében áll azokkal a kisebbségi szerző-désekkel is, amelyeket Románia aláírt és magára kötelezőeknek elismert.

A szerdai tárgyaláson a revíziós-bizott-ság meghallgatta a panaszosok képviselőinek okfejtését, az ítélet kihirdetését azonban február 22-re halasztotta.

Három hét óta alszik egy kisleány

Temesvár, február 21

A közeli Párta községben február else-je óta alszik egy kisleány. Ez a már is-mert, de nagyon ritka betegség egyrészt lázba hozta a falut, másrészt nagy ér-deklődést váltott ki a környékbeli or-
vosok között. A leány egyébként ható-sági orvosi felügyelet alatt áll.

TÜZ PUSZTÍTOTT EGY 8 FME- LETES BUKARESTI PALOTÁBAN

(Bukarest.) Ma hajnalban a Hertz-cég éjjeli őre arra lett figyelmes, hogy a 8 emeletes épületben elhelyezett könyvke-reskedés pincéjéből hatalmas füstoszlo-pok törnek elő. Azonnal értesítette a tűz-oltókat, mire azonban megkezdtek volna az oltási munkálatokat, a pince már lán-gokban állott s a tűz átharapódzott a földszinten levő üzlethelyiségbe is. Ál-landó, megfeszített munkával csak dél-előtt 11 órára sikerült a tüzet valameny-nyire lokalizálni, amikor megállapították, hogy ugy a pincében, mint az üzlethelyi-ségben felhalmozott könyv- és papíraru nagy része a lángok martaléka lett. A kár óriási. A raktár nem volt biztosítva.

A LEJ KÜLFÖLDÖN

Bécs 2.54—2.68, Budapest 3.41—3.44, London 484.50, Prága 15.25—15.35, Ber-lin 2.988—2.992.

HIREK

SZERELEM A HEGYKÉBEN

Vasárnap hajnalban felkelnek.
S a fiú és a lány autóbusszon a hegyekbe sítani mennek.
A hegytetőn a fiú szerelmet vall, mit a leány nagy örömmel hall.
Felel is rögtön, miközben a nap ragyog: „En is sível-lélekkel a Tiéd vagyok!”

M. Hegyi Ilona:

Ha nyert volna...

Megdöbönt emberek csoportosultak a Főtéren. En is odasiettem.

— Hallotta — kérdezték egyszerre többen is — a tizenkétmillió!

— Tizenkétmillió? Ennyi pénzt lopott valaki?

— Nyert a sorsjegyem! — mondták gyorsan.

Akkor csak álltunk ott egybeverődve, mint veszélyben a juhnyáj, csak álltunk és óbágtunk.

Jól van, mindannyian tudtuk, hogy a napokban sorsjegyhúzás lesz, de hogy éppen a mi kis városunkban nyerje valaki a főnyereményt? Nem, ez hihetetlen.

Különbösen is, ha az újságban ilyesmit olvasunk, élvezettel bologatunk hozzá:

— Na, na, nagyon helyes. Derék, szegény sováradi ember, egyik napról a másikra milliomos lesz. Miért ne? Megérdemli! — És magunkban még alvás előtt az ágyban is jó tulajdonságokat sorakoztatunk egymás mellé, amelyek mind a mellett szólnak, hogy a szerencse istenasszonya ez egyszer jó helyen járt.

Igen ám, de a szerencsés szegény embert személyesen nem ismerjük.

Más azonban, egészen más az, ha a mi városunkban történik ilyesmi. Ha Kis ur, a tisztviselő, vagy Nagy ur, az iparos nyerni talál.

— Hogy? Eppen Kis nyerte volna? Hiszen az meg sem érdemelte. És hirtelen magunk előtt látjuk Kis urat ugy szakállasan, kicsi pocakkal. Napnál világosabb, hogy igazságtalanság történt.

Ismerjük őt, tudjuk, hogy rossz szokásai közé tartozik a hangos nevetés, különben is selypit, piszkálja az orrát és, apacs inget hord télen-nyáron. Babylevest eszik minden pénteken és gyermekei meglehetősen buták. A felesége csunya asszony és hetenként kétszer moziba jár. Mindenki beláthatja, hogy Kiséket nem érte igazságosan a szerencse.

Most, ahogy ott elképedten álltunk a Főtéren közepén, az egyik halkán megszólalt: — Adóra is levonnak, állampapírt is jegyeztetnek vele, nem is marad tizenkettő, csak hét.

Igy beszélt és kissé megvigasztalódott, de a másik sápadtan közbeszólt: — Na mondd már és ha csak hét...

Álltunk és irigykedtünk. Lassanként mindegyik összeszedte magát annyira, hogy valami rosszat mondhatson a szerencsés családról. Sárgák voltunk a fészek alatt és szájunk szélét megbotránkozva harapdáltuk.

Ujabb ismerős közlekedett. — Hallotta? — kezdtük megint kórusba, — a tizenkétmillió!

— Ó, — szólt vidáman és kerek hasa felett egy újságot lobogtatott, — tévedés volt az egész, egy számmal arrább csuszta a hirhordók. A főnyeremény elkérte a mi városunkat. A pénz, hiába, már csak inkább a nagyvárosokat szereti. Bukaresti ember nyert.

Egy pillanatra néma csönd. Aztán valamelyik megszólalt:

— Na szegény Kis, pedig ráfért volna. A többiek is hümmögtek valamit. Egyszerre meleg szájalom fogott el mindenkit.

Mindenkit megszeretünk rögtön, a hogy kiderült róla, hogy nem nyert.

— Megsemmisítették a temesvári kémkedési per ítéletét. Tudósítónk jelenti: Bukarestből érkezett hivatalos jelentés szerint a legfelsőbb katonai bíróság megsemmisítette a Jakabfy Vilma, temesvári táncosnő és Stavrescu hadnagy kémkedési ügyében hozott kolozsvári hadbíróági ítéletét. A legfelsőbb katonai bíróság új tárgyalást rendelt el ennek a levezetésére a krajovai hadbírósgot jelölve ki.

ABLAK

A dolgot Amerikából jelentik, hogyan is jelenthetnék máshonnan. Egyik nagy rádiótársaság — Amerikában magánvállalatok kezében van a rádió —, hogy előfizetőinek minden rétegét kellően szórakoztassa, közudvarlót alkalmazott. Ez a közudvarló a hét meghatározott óráiban, kedden és pénteken 6-tól 7-ig szerelmet vall és szépeket mond azoknak a rádióhallgatóknak, akik ezt szívesen veszik. Az ujtást nagyon szívesen fogadták Amerikában és a kezdeményező rádiótársaság példájára a többi társaságok is követni akarják. A szerelmi óra, a „Love Hour” rendkívül népszerű Amerikában s amikor elhangzik a jelzés, hogy: „Figyelem! Love Hour!”, olyan tömegek hallgatják a rádiót, mint soha máskor. Természetesen sokan vannak, akik mulatni akarnak a közudvarló millió irányban szétküldött szerelmi vallomásán. De vannak őszinte hallgatók is, családostul szerelmesek, vagy olyanok, akik eddig csak remény átalakjában hallottak szerelmes szavakat. Ezek titokban nyitják ki a „Love Hour” idején rádiókészüléküket és képzelődésükben maguk előtt látják a szerelmes ifjút, aki a rádióban még különös tehetséggel és rutinnal is mondja el, hogy epekedik szerelmének tárgya után, nem bír nála nélkül élni, nincs egy percnyi nyugalma és ha meg nem hallgatja őt, kétségbeesésében leugrik a 36-ik emeleten lévő lakásának ablakából. A közszerelmes ma Amerika egyik legnépszerűbb embere. Egész sor szinpad már fel is akarja léptetni, de eddig minden ajánlatot visszautasított. A magyarázat állítólag az, hogy nagyon csunya ember, aki nem akarja nyilbános fellépésével sokezerre menő tisztelőjének illuzióját elrontani. Így, mint egykoron Cyrano, jómagá csak „Lázár a csókok lakomáján” és láthatatlanul vall szerelmet a szép, de buta férfiak helyett. A rádió jól megfizeti, más jövedelemre nincs szüksége. Viszont a hibeiben keltett illuzióval szemben, ő is meg akarja őrizni magának azt az illuziót, hogy nemcsak édeszavú udvarlónak, hanem szép embernek is tartják.

Megölt a benzingőz két fiatal-embert egy tehergépkocsiban

Hivatalos megállapítás szerint a benzingőz széndioxidá alakult át s ez a veszedelmes mérgezőgáz lojtotta meg a két szerencsétlen fiatalembert

Sepsiszentgyörgy, február 21.

Szokatlan s éppen azért kétszeresen megdöbönt a szerencsétlenség történt szerdán a kora reggeli órákban Sepsiszentgyörgyön. Tihanyi Miksa nagykereskedő gépkocs szíjében két életerős és munkás, családostul tartó fiatalember vesztette el az életét egy egészen jelentéktelennek látszó kis könnyelműség folytán.

Tihanyi Miksa nagykereskedőnek több tehergépkocsija van. A kocsi vidékre szokták a szeszt és a bort szállítani. Kedden az egyik kocsiját Dálnokba küldötte, ahonnan az valami súlyosabb természetű géphiba következtében nem este, hanem reggel fél hat óra körül érkezett vissza. Tihanyi Miksa reggel 7 óra körül, amikor felkelt, motorzugára lett figyelmes. A zugás a bezárt kocsiszínből származott. Kíváncsian nyitott be, hogy utánanézzon, kinek van kedve fölöslegesen járni a motort. Megállapította, hogy a Dálnokról hazakerkezett kocsi motorja jár s kinyitotta a zárt vezetőfülké ajtaját, hogy felelősségre vonja a vezetőt. Éles, csipős benzingőz csapta szemközt, hogy hátrátanorodott s

közben rémülten vette észre, hogy a gépkocsit vezető Csákány Sándor élettelenül hever a kormányra esve, kísérője, Stackbauer András pedig ugyancsak halálsápadtan dől a kocsi oldalának.

Elsőször csak ájulásra gondolt, igyekezett tehát felkelni a két fiatalemberbe, amikor azonban azok semmi életjelet nem adtak, sőt szívrozásukat sem sikerült kitapogatnia, rémülten szaladt a telefonhoz, értesítette a rendőrséget és orvosért szalasztott.

IDŐJÁRÁSJELENTÉS

A budapesti időjárás-kutató intézet jelentése szerint továbbtartó déli és délnyugati légáramlás, helyenként reggeli köd. Nappal kevés felhőzet, a hőmérséklet — főként keleten — tovább emelkedik.

Nagy előkészületek a dési kereskedőbárra. Dési tudósítónk jelenti: Március másodikán tartja meg a dési Kereskedő Társulat szokásos téli nagy műsoros bálját, melynek előkészítő napok óta tart. A bárra, mely mindig eseménye a megyei kereskedő társadalomnak, Szamosújvárról, Besztercéről is számosan jelentették be részvételüket. A műsor összeállítása most van folyamatban. A bál érdekében külön férfi rendezőség és külön hölgy-választmány dolgozik.

Nem rablógylókosság, csak hullafosztogatás. Zilahról jelenti: Tegnap déután az érkező állomás közelében a járókelők egy utaszi szekéren 40—45 éves férfi hullájára akadtak. Azonnal értesítették a csendőrséget, amely kiszállt és megindította a vizsgálatot. A férfi székében talált iratok alapján megállapították, hogy a szekeres Moldovan János nagykarolyi fuvaros. A férfi székéből minden értékesebb tárgy hiányzik s valaki a lószerszámokat is ellopja. Rablógylókosságra gondoltak, mikor a további nyomozás során a hivatalos orvosi vizsgálat megállapította, hogy Moldovan ittas állapotban indult Nagykarolyba és utközben szívzselhűdés érte. Mára a csendőrségnek sikerült elfogni az utaszi hulla fosztogatóját, Páucan érkezői gazda személyében, aki is-

A nagykereskedő jelentésére hamarosan bizottság szállott ki. Dudutz Zoltán dr. hatósági orvos Poilák dr. orvos segítségével mindent megkísérelt a szerencsétlen fiatalemberek mentésére, de eredmény nélkül. Oltásokkal, majd mesterséges lélegzéssel próbálkoztak, de kétórai sikertelen fáradozás után kénytelenek voltak megállapítani a beállott halált.

A bizottság a vizsgálat és a helyszíni szemle megtartása után a végzetes szerencsétlenségnek a következő magyarázatát adta: A két fiatalember, miután Dálnokról a motorhíba miatt csak reggel fél hatkor érkeztek meg s új ut előtt állott, nem akartak hazamenni, hanem elhatározták, hogy megvárják az újabb indulást a kocsiszínben. A kocsi zárt vezetőfülkéje elég kényelmes és meleg volt, tehát itt helyezkedtek el. A szin ajtaját becsukták, a hűtőre két vastag pokrócot terítettek s aztán megindították a motort, hogy a fülke ki ne hűljön.

Az elzárt fülke aztán megtelt a motorból felszivárgó benzingőzzel, ebből széndioxid keletkezett s az erős mérég szinte percek alatt végzetett a két álmos fiatalemberrel. Erre mutat az is, hogy Csákány merev ujjai között egy félig égett cigarettát találtak.

A szerencsétlenség a vezető könnyelműségéből keletkezett: két takaróval is elfődte a hűtőt s így a motor járása folytán keletkezett benzingáz egyenesen a zárt fülkébe szívódott fel.

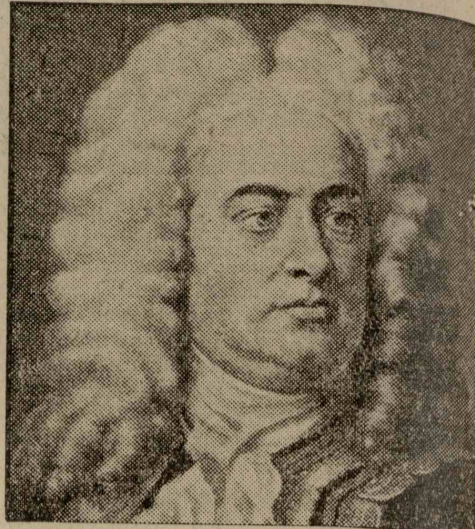
A tragikus szerencsétlenség igen nagy részvétet keltett egész Sepsiszentgyörgyön.

merőseinek különböző holmikat, köztük lószerszámokat kínált eladásra. Az elfogott gazda tagadta, hogy kirabolta volna a halottat és azzal védekezett, hogy azt hitte, a szekéren fekvő ember csak alszik. Letartóztatták és a zilahyi ügyészségre szállították.

Velence a motorosónakok ellen. A velencei városi tanács azzal a tervvel foglalkozik, hogy meg fogja tiltani a motorosónakokkal való közlekedést. Az a tapasztalat ugyanis, hogy a gyorsabban haladó motorosónakok által vetett hullámok Velence értékes, régi palotáinak épségét veszélyeztetik. Ezek a cölöpre épített, évszázados épületek, különösen azok, amelyek a Canale Grande mentén állanak, nagyon érzékenyek a tengeri áramlatokkal szemben és kézenfekvő dolog, hogy az erősebb hullámzás is csak hátrányukra lehet.

Temesvári hírek. Tudósítónk jelenti: Szimin Teréz, Uermenf Béla és Megyeri István ifj. úrnokok 1934-ben az ujszentesi választás alkalmával a dolgozók blokkja falragaszait ragasztották. Az ügyészség lázítás címén indított eljárást ellenük, de a bíróság felmentő ítéletet hozott. A tárgyalás után a már más ügyben elítélt Szimint és Megyerit visszakísérték a börtönbe. — Kardos György munkanélküli közművest, aki kisleányát lopni küldötte, a törvényszék két évre ítélte. Az anyát felmentették. A kisleány gyermekbírósgá elé került. — A bedólt Capitol-mozi javítása befejeződött. A város március 15-re tervezi az újbóli megnyitást.

EZELEŐTT 250 ÉVVEL

1685 február 23-án született Händel György Ferdinánd, az evangélikus templomi zene német származású nagymestere.

(*) Tavaszi alkalmi könyvvásár a Brassói Lapok könyvosztályában. Jókai, Mikszáth, Eötvös, Tolsztoj, Dosztojevszki, Balzac, Anatole France stb. művei 70—80 százalékkal olcsóbban szerezhetők be. Az árleszállítás csak rövid ideig tart, azért keresse mielőbb fel könyvosztályunkat Brassó, Kapu-u. 56—58 sz. alatt az udvarban.

— Rossz szomszédság. Kolozsvárról jelenti tudósítónk: Crisan Jacob Kanalas, utca 60 szám alatti lakos az elmúlt éjszaka fejével támadt Nyerges László szomszédjára, akivel hosszabb idő óta ellenségeskedett. Nyergest súlyos külső és belső sérülésekkel szállították a mentők a klinikára. Crisant letartóztatták.

(*) Legyenek, vészegény, hőemelkedéses rosszul evő gyermek kívürl, fejlődésnek indul a Svábhegyi Szanatóriumban, Budapest, Pompás hegyi levegő, napfény. Testfejlesztő torna, kvarzfénykezelés.

— Elsikkasztotta a barátja pénzét. Kolozsvárról jelenti: A rendőrség letartóztatta Cserkesz Salamon dohánygyári munkást, mert Berkes János nevű barátja 34 ezer lejét elsikkasztotta. Berkes azért bizta barátjára a pénzt, hogy megőrizze a számára s aztán, amikor szükségbe jutott, hiába kérte vissza.

— Étvágytalanságnál, gyomorhurutnál, gasztrikus láznál, bélrekedésnél, emésztési rendelleneségnél, anyagcsere zavarnál, csalánkifutásnál és bőrvizketésnél a természetes „Ferenc József” keserűvíz rendbehozza a gyomor és a belek működését s megszabadítja a testet a felgyülemlt rothadó anyagoktól. Az orvostudomány számos uttorője megállapította, hogy a Ferenc József víz abszolút megbízható hashajtó s ezért az emésztőszervek megbetegedéseinek kezelésénél állandóan alkalmazható.

— A gyimesvidéki „Lázadás” dési epizódja. Désről jelenti: A gyimesbükkői és gyimesközeploki ismeretes incidensek, amit a hatóságok lazadásnak minősítettek s többeget vizsgálati fogságba helyeztek. — újabb fejleménye van. A dési városi rendőrség ugyanis napok óta vizsgálatot vezet abban az irányban, hogy a csikszederai ügyészséghez a letartóztatott falusiak ügyében beadott iratot itt és a környéken kik irták alá s ki az egész dolognak a kezdeményezője. A „Lázadás” letartóztatottjai érdekében annakidején a „Magyarpartii Ellen-zék” elnevezésű politikai csoport indított mozgalmat s egy iratot készítet, amit a párt kereteibe beszervezett magyarokkal aláíratott és az iratot benyújtották a csikszederai törvényszékhez, kérve abban a letartóztatottak elleni vál eljéltését. Felsőbb utatására az irat benyújtásának körülményeit kutatja a maga vidékén a dési rendőrség. Ennek kapcsán házkutatás is történt, valamint az aláírók közül igen sok magyar munkást előállítottak, akiknek vallomásaikat jegyzőkönyvbe vették. A kihallgatások egyelőre tovább tartanak.

— Elfogták a felkegyelmű krasznamenti szatírt. Zilahról jelenti: A tanácsantói csendőrség letartóztatta a gyengeelmű Horváth Istvánt, aki hosszabb idő óta rejtégszöveget tartotta a krasznamenti asszonyokat. Horváth ellen az a gyanu, hogy erőszakot követett el a 19 éves Szendrei Jusztinán, aztán meggyilkolta és a vízbe dobta áldozatát.

Előfizetőink figyelmébe!

Mindazon előfizetőinknek, akik nem helyi pénzbeszedő utján szoktak fizetni és előfizetésük elsőjén lejár, a mai napon postautalványt küldünk ki. Nagyon kérjük az illető előfizetőinket, sziveskedjenek ezen postautalvány felhasználásával az előfizetés megújítására szolgáló összeget mielőbb átutalni, nehogy ennek hiányában — lapunk folytatásos küldésében megszakítás álljon elő.

Szatmártól Csikig nincs kegyelem

Három inspektor is irányítja a szatmári adóíront behajtási műveleteit

Bezárják az üzleteket, elviszik az iparosok szerszámaikat

Szatmár, február 21.

— **Nincs kegyelem!** — hirdette ki napokkal ezelőtt a pénzügyigazgatóság. Ez a refrénje az adópréssnek, amely hibetelen erővel indult meg újra Szatmáron.

— **Nincs kegyelem!** — hirdeti a pénzügyigazgatóság és elindult a gőzhenger, hogy újra végigpusztítsa a kisemberek házákat, üzleteit és egzisztenciáját.

Küldöttségek jönnek, küldöttségek mennek. A szenátorhoz, a pénzügyigazgatóhoz. Segítséget kérnek.

— **Nincs kegyelem!** — mondja a pénzügyigazgató és kénytelen mondani, mert napról-napra kapja a táviratokat, hogy az adóprést meg kell nyomni, mert

Szatmáron az elmúlt évben az adók ötven százalékát sem hajtották be.

Sőt, most már nemcsak táviratok érkeznek, hanem a pénzügyi kormányzat egyszerre három vezérfelügyelőt küldött Szatmárra, hogy az adóvégrehajtást személyesen ellenőrizzék és a behajtási munkálataikat ők maguk vezessék. A miniszter ugyanis nem tudja megérteni, hogy Szatmáron miért mozog ilyen lassan az inkasszó. A miniszter ugyanis nem tudja, hogy

ebben a városban még a konjunktúra ideje alatt kivezett adóért nyaggatják az iparosságot, amely természetesen megfizetni.

Minden küldöttségjárás hasztalan. Senki sem tehet semmit. A miniszter rendelkezéseit teljesíteni kell, még akkor is, ha a kisemberek életét teszik tönkre ezzel az adóbehajtási hadjáratral. Mert az első nap már

egy sereg borbélyüzletet, szabóműhelyt zártak le, a kisiparosoktól viszik el a szerszámokat és külön sérelem, hogy a jogerős adóöröléseket sem veszik figyelembe.

De hiába minden. A kisiparos fizetne, de nem tud. Nem fizetheti meg a négy-öt esztendővel ezelőtti abnormálisan kivezett adójának hátralékait. Akkor sem tudta megfizetni, amikor még jóval többet keresett, mint ma.

Ennek a nagy készütséggel meginduló adópréssnek sok pozitív eredménye nem lesz. Csak egy sereg üzlet marad zárva, csak egy sereg amugyis nyomorított iparos kezéből viszik el a szerszámot, hogy még azt a nyomorúságos kis keresetet is elveszítse, amit eddig kinlódással, verejtékekkel, meg tudott keresni.

Három vezérfelügyelő: Stan, Taranu és Olteanu urak irányítják a hadműveleteket.

De itt senki sem lehet győztes. Ennek a hadjáratnak csak vesztesei lehetnek, mert hasztalan a felügyelők, a pénzügyigazgató jóindulata, amikor a miniszter — a helyzet és a valóság tökéletes félreismérésében — kiadta a jelszót:

— **Nincs kegyelem!**

Csikban sincs kegyelem

Csikszereda, február 21.

Ugyanezt jelentik Csikszeredáról is. Szigorú pénzügyminiszteri rendelet közzétételében kegyetlenül szoritani kezdték az adóprést. A pénzügyek országos feje a jelek szerint nincs tekintettel semmire. Óriási követelések vannak az államnak, tehát kiadta az utasítást: **be kell hajtani minden kötelezést.**

És éppen Csikmegyében, ahol a költségvetési év utolsó negyede elején 64 százaléka az előírt adóknak befolyt, sőt Csikszeredában 76 százalék az arány.

És mégis Csikmegyét éri elsősorban az ostrom. Az ottani adófizetőket szorongatják minden elképzelhető eszközzel. Kivetés és behajtás terén egyaránt.

Ma arra a kellemetlen tapasztalatra ébredt Csikszereda és környéke, hogy 3-4 tagu, pénzügyőrökkel tarkított végrehajtó-bizottság kezdte hajtani az adót.

Amint értesülünk, az első nap eredményével meg is van elégedve a pénzügy. Elv az, hogy egyetlen bani se maradjon az évi előirányzatból fizetetlenül. Min-

denkinek ki kell fizetnie állami tartozását, mert ellenkező esetben foglalnak és könyörtelenül árvereznek. Haladék nincs.

Falvakon ugyanez a helyzet, azzal a különbséggel, hogy ott már csendőrök is vesznek igénybe a végrehajtó közegek. Megyeszerte igyekeznek a pénzügyminiszter szigorú rendelkezésének végrehajtásán. (f)

Véres ütközetet vívott egy szerbiai község lakossága a csendőrséggel

Belgrád, február 21.

A S. onbród közelében fekvő Szabinju községben tegnap véres ütközet zajlott le a csendőrök és a parasztok között. A vérontásra az adott okot, hogy a csendőrök közcsendháborításért három földművest letartóztattak. Ezeknek barátai azt követelték, hogy a bekísért embereket azonnal helyezték szabadlábra. A csendőrök természetesen nem is hederítettek a közhangulatot tolmácsoló kívánságra, aminek aztán borzalmas következményei lettek.

Keddre a környékbeli falvakból hatalmas tömeg vonult fel a községbe. A menetet a katolikus pap vezette, egyene-

sen a csendőrlaktanya elé. A küldöttség szónoka ismét felszólította a csendőröket, hogy a három őrizetbe vett embert engedjék ki. A csendőrtiszt közölte, hogy a kérést nem teljesítheti. Ekkor a tömeg soraiból lövés dördült el a csendőrség felé. A csendőrök védelmi állásba helyezkedtek és sortűzet adtak a tömegre. A sortűz után két halott és 6 súlyos sebesült között van két csendőr is; sűtek között van két csendőr is;

A véres zendülésről jelentést tettek a jugoszláv belügyminisztériumnak, a honnan bizottságot küldtek ki a helyszínre.

A főváros szenzációja:

Barátja szemeláttára vette be a mérget egy bukaresti banklőtszítviselő felesége

Bukarest, február 21.

A bukaresti rendőrprefektúra ma rövidszavu jelentésben közölte, hogy a főváros legelőkelőbb villanegyedében, a Bonaparte sosszé Londra-utcájában levő lakásán öngyilkos lett Frenkel Mária, Frenkel Max banklőtszítviselő felesége. A hír a fővárosban óriási szenzációt keltett, az előkelő körökben ugyanis jól ismerték a feltűnő szépségű Frenkelnét, aki mindennapos vendége volt a Corsókávéháznak. Az öngyilkosság előzményei a következők:

Frenkel Max néhány hónappal ezelőtt elvesztette állását. Az asszony azonban a változott körülmények dacára sem akart lemondani költséges szórakozásairól és emiatt napirenden voltak az összetűzések közte és a férje között. A férfi végül is megunt a családi háborúságot, kiköltözött a lakásból s egyidejűleg válpert indított felesége ellen.

Az első idézőt a tegnapi vette kézhez

az asszony, aki közben barátságot kötött egy Nicu nevű gyárossal. Az idéző kézbesítésekor történetesen a gyáros Frenkelnél tartózkodott. A család vallomása szerint az asszony és barátja között hangos szóváltás keletkezett, mire Frenkelné az éjjeliszekrény fiókjából egy fiolát vett elő s annak tartalmát vilámgyorsan lenyelte. Nicu azonnal telefonon értesítette a mentőket, mire azonban a mentőautó kiért a sosszéra, az asszony rettenetes kínok között kiszenvedett.

Az öngyilkosságot titokzatosná teszi az a körülmény, hogy a mentőorvosok a férfivel már nem találkoztak. Nicu ugyanis a telefonbeszélgetés után eltűnt a lakásról. A rendőrség most vizsgálatot indított be, hogy megállapítsa a különösen viselkedő házibárát személyazonosságát. Az ügyészség elrendelte a hoittest felboncolását. A fővárosban nagy izgalommal várják az ügy további fejleményeit.

Nagyvárad pikantériája:

Bünyvádi feljelentéssel fenyegettek meg két rendőrkormányzókat

Nagyvárad város tanácsa „talpraállítja” a bejelentőhivatal vezetőit

Nagyvárad, február 21.

Arról van szó, hogy Nagyvárad város tanácsa egyik határozatával „talpraállítja” a bejelentőhivatal vezetőit abban az értelemben, hogy egy jogtalanul vásárolt autó eladására kényszeríti őket.

A városi tanács elé egy meglehetősen érdekes jelentést terjesztett be Popa Mihály referens. Ebben a jelentésben elmondja, hogy a bejelentő hivatal, mely tudvalevőleg a város fennhatósága alá tartozik, a város pénzén huszonötezer lejért egy autót vásárolt, anélkül, hogy a város erre engedélyt, vagy megbízást adott volna.

A bejelentő hivatal egyik vezetője, Jonescu rendőrkormányzó arra kérte a tanácsot, hogy ezt a jogtalan autóvásárlást hagyja utólag jóvá.

A város ezalkalommal rövid volt és

katégorikus. Azonnal határozatot hozott, kihangsúlyozva azt, hogy amennyiben Jonescu kormányzó nyolc napon belül vissza nem fizeti a város pénztárába a huszonötezer lejt, úgy a törvényes eljárást folyamatba teszik ellene.

Mikor ezt a kérdést lezárták, akkor újabb kérdés került napirendre. Az újabb kérdés ismét Jonescu kormányzó ügye volt, aki rengeteg nyomtatványt vásárolt, természetesen előzetes engedély nélkül. A bejelentő hivatal a nyomtatványokat árlejtés nélkül vásárolta és a számlákat sem láttamoztatták a pénzügyigazgatóságnál.

Egyhangú szavazattal azonnal átiratot küldtek a rendőrprefektúrához s ebben felszólították a bejelentő hivatal vezetőjét, hogy a nyomtatványokra költött összeget is fizessék vissza a városnak. Az átiratban a bejelentő hivatal veze-

tőjének felelősségre vonását is kérték abban az irányban, hogy engedély nélkül eszközölt bevásárlásokat.

Következő pont: Tolonchási sikkasztás

A város annakidején bizonyos összeget vett a fél a költségvetésbe a toloncház számára szállítandó kenyér fedezésére ügyében.

A rendelést Pop Josif akkori rendőrkormányzó eszközölte. A kenyéret Danese cégtől hitelbe vásárolták s amikor fizetésre került volna a sor, kijelentették, hogy a város még nem utalta ki a szükséges pénzüsszeget.

A sikkasztás kirobbant. A pénzügyi osztály megkereste az idevonatkozó iratokat és megállapította, hogy az összeget a város már régen kifizette Pop Josif rendőrkormányzónak. A város átiratára Pop komisár azt a választ adta, hogy a pénzt valóban felvette a város-tól, de azt más célokra fordította.

A város határozata itt is rövid volt: Felszólították Pop rendőrkormányzót, hogy ha az összeget nyolc napon belül nem téríti meg a városnak, bünyvádi feljelentést tesznek ellene az ügyészségnek.

Különös dolog, hogy akkor, amikor a rendőri közegeket s azoknak munkáját mindenki rajongva tisztelné, hogy éppen rendőrkormányzók azok, akik ilyen nyolcnapos haladékkal a fejük fölött éppen ennek ellenkezőjét érik el.

Groteszk, hogy bünyvádi feljelentéssel fenyegetsenek meg két hivatalban működő rendőrkormányzót, anélkül, hogy ennek még abban az esetben is, ha visszafizetik a város pénztárába a pénzt, különösebb következménye ne legyen!

A végén ennek is a kisebbségek lesznek az okai.

Kaszál a numerusz valachikusz

Székelyudvarhely, február 21.

Ma tíz székelyudvarhelyi magyar postás megkapta az értesítést, hogy március elsejével el vannak bocsátva. A tíz postás a legszorgalmasabban, leghozzáértőbben, legpontosabban és leghüségesebben végezte dolgát. Több közülük tökéletesen beszéli az állam nyelvet, szolgálatát mindenik kifogástalanul látta el. A postások perrel fogják jogaikat érvényesíteni.

Allamellenes izgatási ügyben hozott ítéletet a kolozsvári hadbíróóság

Kolozsvár, február 21.

A kolozsvári hadbíróóság most foglalkozott Tunas László szatmármegyei, Mikola községi gazdálkodó ügyével. A gazdálkodó ellen államellenes izgatás címén indult eljárás egy csendőrségi feljelentés alapján. Stan Todor csendőrmester volt a feljelentő s feljelentésében azt állította, hogy Tunasnál egy házkutatás során egész halom Függetlenség című magyarországi lapot talált. Ezekből a lappéldányokból a vádlott Romániát gunyoló verseket és cikkeket olvasott fel a falusiaknak.

A tárgyalás során a gazdálkodó kérenken tagadta a vádakát. Kijelentette, hogy az őrmester terményt akart zsarolni tőle s mert nem állott kötélnék, bosszúból vádolta meg. A kérdéses házkutatás során egyetlen példány régi Függetlenséget találtak nála még abból az időből, amikor a lap nem volt tilalom alatt. Igaz, hogy irt és fel is olvasott gunyverseket, de csak Hüllerről, Staviskyról, legutóbb pedig a választásokról, ezek a versek azonban nem irányultak az állam ellen, hiszen a szatmári újságokban meg is jelenek.

A hadbíróóság a gazdálkodót egy és fél évi elzárásra, ötezer lej perköltségre, 10 ezer lej bírságra és tízevi jogvesztésre ítélte.

BÍRÓSÁG ELŐTT A VILÁG LEGNAGYOBB ADÓELTITKOLÓJA

(Pittsburg.) A bíróság tegnap kezdte meg Mellon volt kincstári államtitkár bünyperének tárgyalását. A kincstár hatalmas összegek eltitkolásánál vádolja Mellont, az agg krózust. Mellon viszont azzal érvel, hogy 139 millióval fizette túl a rá kivetett jogos adókat, mert az adóalap megállapításánál a kincstár képviselői nem vetik figyelembe a szenvedett veszteségeket. A kincstár pedig azzal argumentál Mellon ellen, hogy százmillió dolláros jövedelmeket vág zsebre s mégis megkárosította az államkincstárt 5 millió dollárral. A lapok egy része egyébként Mellont, aki Amerika egyik leggazdagabb emberének számít, a világtörténelem legnagyobbstíli adócsalójának nevezte el.

Pillanatfelvétel Nagyszebenről

A Cibin patak két partján terül el a város, melyet a II. Géza hívására 1141-61. években beköltözött németek alapítottak. A mai napokig a szász nemzeti és kulturális élet központja. Szűk utcáival, szorosan egymás mellé épített magas tetű házaival, átjáró udvaraival és szűk, alagutszerű sikátorokkal a belváros típusa jellegzetesen német.

A szék felé kertvároszerűen épült. Tágas udvarokon kényelmes, divatos magánlakások. Egészen újak. A beültetett cserjék és fák még ki sem látszanak a kerítések mögül.

Az utolsó 40 év alatt lakóinak száma megkétszereződött. Ma 50 ezren lakják. A régi város külső határára épített hatalmas kaszárnyákon túl, egészen új, fiatal városrészek keletkeztek, melyeknek utcáin és gyalogjáróin tavasszal még bizonyára aprómarha legelészik, de a házak már szépen kialakult utcasort alkotnak.

Még a Lazaret és Lomihl, ez a vizegyes árterület is kiépült.

Minden talpalatnyi hely drága. Nem csoda. Szeben fejlődő város. A Vöröstoronyi szoroson át most már vámbatár nélkül küldheti iparcikkeit a Regát felé. A gyárak teljes üzemművel dolgoznak. Az erdélyi városok közül Szebennek van a legnagyobb vonzóereje a munkanélküliek előtt, akik reménykednek, hogy itt talán még el tudnak helyezkedni. A beköltözötték nagyobb része román. Így az egykor teljesen szászjellegű városban ma tekintélyes számú román lakosság él.

Az Ó-város tele van történelmi emlékekkel.

A sétatéri várfal mellett diszeleg a múlt évi mintavásár kapuja T. M. S. iniciáléval. A várfal tövében, az egykori várakban, a kiállítási csarnokok sorakoznak egymás mellett.

A várfal egyik szembejövő helyén Ferenc császár szobra, 1828 évszámmal. Szeben a magyar nemzeti újjászületés idejében a Habsburgok pártján találjuk és így egyik szilárd pontja volt a Habsburg álmoknak.

A város szívében épült a legrégebbi templom; az evangélikusok gótstíliú róm. kat. templom. Egyik a reformáció, temploma. Mellette a több mint 200 éves másik az ellenreformáció erős vára. 60 méter magasán a házak felett néz századok óta egymásra az aranyozott gömb és a kettős kereszt.

Alattuk a város. A száz gimnázium, a Brukenthal palota, a városháza gyönyörű lépcsőházával, a város tornya, a kispiac, a főtér.

A téren sok-sok galamb. Ott sétálnak a járókelők lába mellett. Ha felröppennek, szárnycsattogásuktól hangos a tér.

Távolabb az Orsolya szűzek kolostora és temploma, a Theresianum árvaház, sok hatalmas magánépület és kaszárnya, kaszárnya.

Ezek mellett fiatalon, díszesen emelkedik ki a Mészáros-utcában a görög keleti érseki templom kupolája.

Távol, a Kárpátok hóval borított csúcsai élesen rajzolódnak ki a derült téli napfényben.

KERESEM SZESEN MAGYARJAIT

Ebben a régi, nagy szász városban a magyarság csak bevándorolt elem. Száma háboru előtt és után is mintegy 6-7 ezer lélekre tehető. De nagy különbség van a két idő magyar lakossága között. Háboru előtt tisztviselő, katona, magán- és közalkalmazott, tanár és nagyszámú nyugdíjas alkotta a magyar lakosság zömét.

Ma többnyire munkások, kisiparosok, alkalmazottak. Nagyon sok az alkalmi, átmeneti munkás ember, akinek tenyerén kenyere, hátán a háza. Addig van Szebenben, míg munkát talál. Ma itt, holnap ott. A nyugdíjasok száma igen megcsappant.

A meglevő tanult elem folyton apad. Legutóbb érzékeny veszteség volt dr. Kedves Andrásnak, a magyar párt elnökének Kolozsvárra való távozása. Az pedig mindenütt úgy van, hogy nem mindenki vesz részt a magyarságért való munkában. Szeben sem kivétel ebben, bár itt a vezetők példamutató kötelességtudással írá-

nyítják a magyar életet.

Szám szerint elég tekintélyes a magyar elem Szebenben; de beszervezésük itt is nehéz. Sokan nem szeretik hangoztatni magyar voltukat s így nem kapcsolódnak be a magyar sors- és életközösségbe. Ezért ki van téve az elkalodásnak, feloldásnak.

Aki oly szerencsés, hogy háza van, az bizonyosan kint lakik valamely külvárosban. Legtöbbje a Lasaretben.

Az utcákon alig hallani magyar beszédet, de ha az ember kávéházban, üzletben magyarul szól, egész természetesen és jó magyarsággal válaszolnak. Szebenben még nem feledezték el a magyar szót.

Az unitárius egyház

Szeben legfiatalabb egyháza. Alig három éve alakult önálló egyházzá. Kádár Lajos lelkész sok derek világi vezetővel szoros egységbe kövöcsölte az alig 500 léleknyi unitárius magyarságot.

Szinte azt lehet mondani, hogy a legfűgőbb gyülekezet. Mindig rendez valamit és ha rendez, megindul apraja nagyja, hogy a sikert biztosítsa. És ennek az összetartó kis gyülekezetnek minden sikerül. Előadásai népesek, hangulatosak. Legutóbb a Gyimesi Vadvirág előadásán alig volt hely a teremben.

Nincs temploma, nincs lelkészi háza és mégsem esik kétségbe. Társadalmi uton és önadakozásból gyűjti egybe évi szükségleteit.

Ide kell innunk egy pár nevet, kiknek

A szebeni magyarság élete szerényen húzódik meg az egyházak és Magyar Polgári Kör kereteiben. Ezeket szervező kapcsolja egybe a Magyar Párt.

A szebeni ref. egyház egyike a legszegényebb egyházaknak. Semminemű vagyona nincs. Hívei áldozatkészségéből tartja fenn magát. És ezt jól meg kell jegyezni, mert nem veszendő ez a nép addig, míg ilyen áldozatokat tud hozni hitéért és kulturájáért. Ha vannak is olyanok, kik a nagy terhek elől, mint sülyedő hajóról a patkányok, a tengerbe szökődnek, e száználmas kevesek nem gyengítik az összesség erejét, sőt jobban egybeforrasztják.

lankadatlan munkáján épül fel ez a kis gyülekezet. Kálmán Dénes, Szentgyörgyi János gondnok és Illyés Józsefné, a nőegylet elnöknője. E lelkes egyháztagok vezetése ad lendületet a munkának és biztosítja a sikert. Határozottan több összetartást, egységet lehet tapasztalni a kis unitárius egyházban, mint a nagyobbakban.

Az unitáriusok álma: egy kis templom. Eddig istentiszteleteiket az evangélikusok egyik templomában tartják, kik készségesen engedik át a testvér egyháznak templomukat. A templomépítés ügye túl van már a tervezésen. Szép adományokat jegyeztek erre a célra és a város megígérte, hogy egy megfelelő telket ad át a fiatal egyháznak.

A szebeni egyházak példátmutató buzgalommal fogják egybe a maroknyi magyarságot

A református egyház és intézményei

A református templom és lelkészi lak szerényen húzódik meg a Mészáros-utcában. Lelkésze Papp József. Lélekszáma mintegy kétezerre tehető.

Az egyházon belül több egyesület fejt ki áldásos működését.

A 120 tagot számláló Nőszövetség, élén Papp Józsefné elnöknővel, a szegénysegélyezésben mutat fel szép munkát. Évente több mint 20 ezer lejt fordít a szegény gyermekek és szegény családok segélyezésére. Ez az összeg tagdíjakból, ünnepélyek perselypénzéből és teacéte-lyekből gyűl össze.

A Leányszövetség kisebb egyesület. A Nőszövetség kiegészítő része. Munkaprogramja azonban teljesen önálló.

Legutóbb rendezett táncos teacéte-lyükön az utolsó percig várták a kolozsvári ezini felügyelőség engedélyét a „Karácsonyi álom” című egyfelvonásos színmű előadására. Nem jött meg. Sőt a beadott kérésre mai napig, sürgetés dacára sem kaptak választ. A tea és a tánc megvolt, de az előadás elmaradt.

Azért nem estek kétségbe. Új tervekkel foglalkoznak és máris festik az új díszleteket egy saját színpaduk részére.

Az ifjúsági munkában nagyszerű kezdet a ref. cserkészcsapat, melynek vezetője egy arra igazán rátermett ember: Kökösi Jakocs Géza. A fiatal csapatban máris 50-40 tag van bejegyezve. A cserkészcsapat, mint önálló örs, a Negoi csapatnak része. A fiatal gyerekekben máris ég a vágy, hogy önálló táborozásra induljanak.

A ref. férfiszövetség is fiatal egyesület, de máris érezteti hatását az egyházi életben. Elnöke dr. Kóbori József. Célkitűzése az öntudatos ref. egyházi élet és testvérközösség megeremtése.

A ref. egyház két tagozatu énekkarát, a vegyes és férfikart Simó József ig. tanító vezeti már hosszú ideje. Működésével sok szép sikert könyvelt már el. A karnagy szobáját ezüst babérkoszorú és emléktárgyak ékesítik. Mindenik egy-egy verseny, vagy szép teljesítmény emléke. Az énekkar tagjai többnyire az iparos ifjúságból kerülnek ki. Ha a felnőttek és főképpen az iskolázottabb rétegek is részt

vennének a dalegylet munkájában, hamarosan még nagyobb lendülettel fejlődhetne. De Szebenben is, csakugy, mint más erdélyi városban, a dalkultúra első-sorban az iparos ifjúságra támaszkodik. Ez a réteg pedig könnyen változik s így a dalegyletek folytonosan új tagok betanításával kell, hogy újból és újból elkezdjék a már elvégzett munkát.

A fenti egyesületeket kiegészíti a ref. zenekar. A szó teljes értelmében kiegészíti, mert mindegyik egyesületnek rendelkezésére áll az összejövetelek alkalmával és a zenedijra kiadott összeg is bent marad az egyesületek pénztárában. Legutóbbi jól sikerült szereplésük az unitárius egyház nőszövetségének rendezésében előadott „Gyimesi Vadvirág” volt. Vezetője Katona József. Tagjai között nemcsak reformátusok vannak, de éppen ez a szép, hogy a zeneéletben egybeolvadnak és összetartanak a különböző vallású magyarok.

Az egyház és egyesületeknek közös gondja az iskola. A régi iskolaépület nem képes befogadni két tanterembe az összes gyermekeket. Két tamerő bérelt helyiségben tanít. Régen tervbe van véve az iskolaépítés, mely előbb a befagyott bankbetétek miatt maradt félben, most pedig a szegénység késlelteti. A város ugyan tekintélyes összeget szavazott meg a ref. iskola építésére, de a megígért telek nem áll rendelkezésre.

A „szomszédságok” élete

Szeben az egyetlen város, hol a szomszédságokat sikerült beszervezni úgy, hogy azok életképesek és tevékenyek legyenek. Nagy része van ebben a szász példának. A szomszédságok életképesége különösen a temetkezési együletben nyilvánul meg. Az egyes szomszédságok külön temetkezési segélyegyletet is alkotnak és a meghalt tag halála esetén 5-6000 lejt temetkezési segélyt utalnak ki. Ez az anyagi előny ösztönzi a magyarságot, hogy minél nagyobb számmal iratkozzék be az együletbe. Legtöbb családban nemcsak a családfő, hanem minden családtag be van iratkozva. A

Jólesően jegyezzük meg, hogy az unitárius egyháznak több mint 60 tanköteles gyermeke van. Itt nem divat az egyke-

LÁTOGATÁS A RÓMAI KATH. PLEBANIAN

A főtéren méltóságosan torjsszkedik el a római katolikus templom és folytatásában a kételemes gyülekezeti ház. Az ellenreformáció hatalmas és anyagilag jól megalapozott alkotása. A r. k. gyülekezet nagyobb részét a németajku, előkelő, gazdag polgárok teszik ki.

Különös kíváncsisággal indultam a plebánia hivatal felé már csak azért is, hogy első forrásból kapjak felvilágosítást a szegénységgyűzés körül felmerült vitás kérdésekről. Szeretném volna adatokkal alátámasztani azt a hírt, hogy Szebenben a katolikus egyház nem tesz különbséget hívei között nyelvi szempontból.

A plebánia hivatal ajtaján a figyelmeztető tábla fogad: hivatalos órák d. e. 10-12-ig. Tehát elkéstem. Sehol egy lélek, se baj, így legalább nyugodtan szemlélődhetem.

Kivülről is pompásnak tűnt fel az épület, de belülről egyenesen meglepett tökéletes becsztása. A plebánia hivatalon kívül ifjúsági termek, könyvtár és olvasóterem áll rendelkezésre a híveknek. Mindenütt kétnyelvű feliratok, utmutatások, németül és magyarul: katolikusok használatát a könyvtárt és az olvasótermet.

Az egyik ajtón egy meghívó. A Kolping leányegylet hívja az előadóterembe az érdeklődőket szerda estére, amikor vetített képes előadás lesz „Románia legkatolikusabb vidéke” címen.

Határozottan nincs az a benyomásom, mint ha itt a magyar anyanyelvű katolikuság háttérbe lenne szorítva. Az egyesületek is két csoportra vannak beszerelve. Van német és van magyar tagozata mindenik ifjúsági egyesületnek.

Ezt is bejegyzem, mint fölötőbb örvendetes jelenséget.

fizetendő díjak oly csekélyek, hogy azt meg sem érzik. Egy belépési díjon felül, minden halálesetkor tagonként 8-10 lejt. Az eleven szomszédsági élet aztán megtermi a szociális munkában is az egyseget. A szomszédságok külön összejöveteleket is rendeznek és közös szükségletekre maguk teremtik meg az anyagiakat.

A szomszédságokon épül fel a magyar párt egysége. Dr. Kedves András elköltözése után Szurduki Kres Kornél vette át a párt elnök tisztét és nagy lelkesedéssel tölti be azt.

Függetlenül a M. P.-tól, de mégis annak keretei között helyezkedik el a szebeni magyar iparosság több évtizedes múlttal rendelkező Polgári Köre. Vezetője Simó József. A Polgári Körnek több alosztálya van. Az irodalmi alosztály gazdag könyvtárral rendelkezik, mit a tagok gyakran vesznek igénybe. A Polgári Kör tél folyamán értékes ismeretterjesztő előadásokat rendez, melyeken nagy számmal vesznek részt az érdeklődők.

Apróságok

A villamos nagyon olcsó, de nagyon ritka jelenség Szebenben. Ha jól kilép az ember a Főtéren, az állomásig nem éri utol egy sem.

A farsangi idény nagyon eleven. Egy mást érik a bálók és hangversenyek. Nemelyik napra kettő is jut. Hetenként átlag öt nagyobb bál és számos kisebb összejövetele van.

Az elmúlt hét legsikerültebb bálja a kereskedők bálja volt. Egy páholy csekély 400 lejtbe került.

Febr. 23-ára tüzték ki a városi zenekar hangversenyét.

Szebenben kevés a nyilvános illemhely.

De sok a sikátor és a zugutca.

A szebeni szász nők közül tömegesen kéri a választói névjegyzékbe való felvételüket azok, kiknek megvan a négy középiskolájuk.

A mi magyar leányaink és asszonyaink mikor lesznek politikailag ennyire öntudatosak?

Holnap:

Lássuk Tordát!

Tomcsa Sándor:

Székelyudvarhelyi kóstitoló . . .

KÉT APA, EGY GYERMEK

A közeledő tavasz csálhatatlan jele, hogy a cigányok elárasztják a várost. Amig konok és buta hideg van, addig csak szombatonként — a kéregető napon — turkálják fej a város szociális lelkiismeretét; más napokon nem látni őket, bizonyára az otthon valamelyes formájában, kevésbé vacogva várják a következő szombatot.

De ilyen zengő olvadásban, mint a mai is, végigállják egy-egy ház oldalát vagy kerítését és minden igényük annyi, hogy oda süssön a nap. Kéregetéssel nem is próbálkoznak.

Egy ilyen gyülekezettől kissé távolabb, áll a férfi a gyerekekkel. A gyerek három-négyéves, villogó szemű cigánykölyök, elég jó melegen felöltözötten, egy dominó-követ szopogat. Mikor ki-kihuzza a szájából, látom, hogy a duplakettes. Nincs kizárva, hogy teszem a duplakettes volt, de a többi pettyeket leszopogatta róla.

A férfi idősebb cigány, göndör fekete szakállal, egy zsákkal a hóna alatt. Bizonyára abban viszi el a „rossz gyerekeket”.

Igy állnak, a cigány hátrattett kezekkel, a legénke pedig nekitámaszkodva a férfi egyik lábának. Mindkettőjüket jól ismerik a városban. Mindig együtt járnak; ha a cigány éppen vak, akkor a legénke vezet, máskor meg a karjaiban ő viszi a legénkét, „bé a kórházba”, „tán meg is halt” s éppen csak azért szólít bé, hogy adjanak „vaj egy lejt” a temetésére. A cigány esküvel bizonyítja, hogy a legénke az övé s az tényleg „tátá”-nak is szólítja.

Annál meglepőbb, hogy egy hetyke, jószál cigánylegényt látok elmenni az öreg cigány és a legénke mellett. De olyan tökéletes, elfogulatlan nemtörődőséggel, mint egy haláraitelt angol főúr. Rá se hederít az öregre, meg a legénkére. Nem is állhatja meg az öreg szó nélkül:

— Te vagy-e a Danika?
— Láska — huzza fel szemöldökét a legény.
— Erőssen el vagy — hajtogatja fejét a szakállas.

— En mé' vónék?! — huzza fel vállát a fiatal.

— Há ejsze me legén vagy — omlint hangját gunyosan az öreg. Aztán lepillant a lábához, a gyermekre: — A fiad.

A legény alig néz oda:

— Jól megnőtt.

— Meg — pökkik egyet az öreg.

— No 'stenágya — veti oda a legény s indulni akar.

— Tán nem bírod nézni? — tartóztatja az öreg.

— En mé' ne nézném?

— No ha nézed, adj neki vaj két lejt. A tiéd.

— S az öreg térdével megbillenti a gyereket.

— Az enyim láska-ó — fordul meg a legény

— s mégis magának keres.

— Hát amit megesszik?

A legény indul:

— Egy akkorácska legénke nem is eszik.

— Nem-é — mondja hangosabban az öreg, mert a legény távolodik. — Nem adsz egy lejt a fiadnak, Danika?

A legény nem is válaszol. Az öreg már ordít.

— Meghal a gyermeked, Dan'ka... Nezd meg Dan'ka, hogy meghal a fiad... Nem lesz fiad legén...

Igy ordít az öreg, de a fiatal már messze jár.

S a haláraitelt gyermek nyugodtan szopogatja a duplaketest.

ÜGYVÉD ZSAKMANNYAL

Az ügyvéd a város vége felől jött, szorosán a fal mellett. En a város közepétől indultam ki ugyanabban az időben és mivel én is a fal mellett szoktam járni, szükségszerűen összetalálkoztunk.

Az ügyvéd inkább v'adám volt.

En igazán nem kérdeztem, ő kezdte:

— Inkasszálni voltam. Na, figyeljen ide: itt, nem messze lakik a kliensem, vagy három kilométerre. Nem távolság az, kérem, ilyen győnyöri időben. Mégis tessék megjegyezni a számokat. Szóval: három meg három az hat. A kliensem pontosan ennyi ezer lejlet tartozik; meg voltam szorulva, gondoltam inkasszálok egy kis pénzt. Szóval kimegyek, jónapot, mondom, egy kis pénzért jöttem volna. A kliens kacag. Na — nevetek én is — ne ijedjen meg, nem az egészért, de valamennyi csakugyan kéne. Mennyi volna az? — kérdi a kliens. Hát vagy ötszáz — felelem könnyedén. A kliens kacag. — Sok lesz? — kérde. Bólint. Hát legyen négyszáz. Kacag. Három. Kacag. Legyen kettő — csapok az asztalra. Kacag s azt mondja, hogy elment az eszem. Száz?... Ötven?... Husz a keserv'nek! Röviden: a végén ki egyeztetünk öt lejben. Nem hallotta rosszul kérem: öt lejben!

Ezzel otthagya az ügyvéd ur, de három lépésszerű visszafordul és megszólít. Megállok.

— Látom, hogy nem hiszi. — Kezét a mellére teszi. — Becsületszavamra!...

Azzal szó nélkül, végérvényesen otthagytam.

K Ö Z G A Z D A S Á G

A betegségélyző
Az adóterror
A kontárok

A február 24-iki kisiparos-kongresszus három nagy kérdése

Benn maradjanak-e a kisiparosok a munkásbiztosítóban? — „Afrikai gyarmatnak tekintik a csatolt területeket egyes adóközegek” — Csak az egységes ipartörvény nyújthat védelmet a kontárok ellen

Alexandru Samoil szenátor nyilatkozata a kisipari nyomorról és a sérelmek özönéről

Bukarest, február 21
Jelentettük, hogy a kisiparos és kézműves munkaadók országos szövetsége február 24-ikére és 25-ikére országos rendkívüli kongresszusra hívta össze Bukarestbe egy saját tagjait, mint valamennyi más kisiparos-alkulatot a legaktuálisabb szakmai problémák letárgyalására.

A kongresszusra, amelyet a kereskedelmi akadémiában tartanak meg, a vasut 50 százalékos utazási kedvezményt is adott.

hogy minél több kisiparos delegátust részt vehessen rajta. Azokról az egyszintenciába vágó kisiparos-kérdésekről, a melyekben a kongresszusnak döntenie kell, Alexandru Samoil szenátor, a kisiparosok szövetségének országos elnöke a következőket mondotta:

Erdély és Bánát kezdeményezése...

— A legfontosabb eldöntendő kérdés az, hogy a kisiparosok és kézműves munkáltatók benn maradjanak-e a társadalombiztosítóban, vagy sem. Mint ismeretes, annakidején éppen az erdélyi

és bánáti kisiparosok többsége volt az, amely kérte, hogy a munkáltatók is lépjenek be a betegségélyzőbe, amelynek a regáti kisiparosok már 1912 óta tagjai. Alighanem azt hitték ezek a kisiparosok, hogy csak az alkalmazottakért lesznek kötelesek a járulékok felvételét és ennek ellenében ők is élvezni fogják a munkásbiztosító intézmény előnyeit. Amikor azután az 1933 évi törvény a kisipari munkaadókra is kötelezővé tette a betegségi és balesetbiztosítást, vagyis a munkáltatóknak önmagukért külön kellett járulékokat fizetni.

megindult a tiltakozás az erdélyi, bánáti és bukovinai kisiparosok részéről.

Az utóbbi időben a különböző kisiparos szervezetek erőteljesebben kezdték követelni a betegségélyzőből való kilépést és éppen az erdélyi és bánáti szervezetek kívánságára hívtuk össze a rendkívüli kongresszust is. Erre a kongresszusra nemcsak a magunk 83 tagozatát hívtuk meg, hanem az erdélyi ipartestületeket e iparosegyleteket is, nehogy azt vethessék a szemünkre, hogy ebben a fontos kér-

désben nélkülük döntöttünk.

— Nekem az a meggyőződés, hogy az erdélyi és bánáti kisiparosok nem is annyira a munkáltatói járulékok ellen vannak, mint inkább az orvosi segélyezés módja és a munkásbiztosító tisztviselőinek az eljárása ellen. Maguk a járulékok nem olyan nyomasztóak, habár ma a kisiparosoknak a legkisebb összeg is nagy pénz. Az egyedül dolgozó kézműiparos heti 12 lejt fizet, az inasokkal dolgozó iparos 22 lejt és a segédet alkalmazó munkáltató heti 30 lejt. Éppen ezért szerintem

nem az kell legyen a megoldás, hogy a kisipari munkaadók küzdjenek a törvény módosításáért és őket vegyék ki a kötelező biztosítás alól.

A kisiparosnak ma ez tulnagig kockázat lenne, amikor a jövője teljesen bizonytalan és ha munkaképtelenné válik, senkire sem számíthat. A regáti és besszarábiai kisiparosok legalább nem is mondhatnak le a betegségélyző előnyeiről, a melyeket 22 évi hozzájárulással építettek ki, mert itt még nagyobb nyomorban élnek, mint az ország többi részében.

Ha a kisipar kivonulna...

De még egy fontos szempont van, amely az ellen szól, hogy a kisiparosok kilépjenek a betegségélyzőből. Egy friss példával fogom ezt igazolni. Valamelyik este éppen ülés volt a központi munkásbiztosítónál, ahol azt a javaslatot terjesztették be, hogy a biztosítottak részére kiállított nyugtakönyvekért 20 lejt szedjen a pénztár, és pedig 10 lejt fizessen az alkalmazott és 10 lejt a munkaadó. A kisiparosok képviselői a legerélyesebben tiltakoztak az újabb teher ellen. Sajnos, a nagyipari delegátusok és a szervezeti megbízottak többségben lévén, a határozat keresztül ment. Ez is mutatja, hogy mi lenne, ha a kisipari munkaadók egyáltalán nem volnának képviselve a munkásbiztosító tanácsokban. Tudott dolog, hogy a pénztárnál állandó az törekvés, hogy a járulékokat emeljék. Ezen az uton, a kisipari delegátusok kilépése esetén, oda juthatnánk, hogy az alkalmazottakért fizetendő járulékokat annyira felemlenék, hogy amellet eltorpúlnak azok a járulékok, amiket a kisipari munkaadók ma önmagukért fizetnek.

Miből?

— A másik nagy probléma, amellyel a február 24-iki kongresszusnak foglalkoznia kell, az adóterror. A szenátusban számtalan esetben szóvá tettem és a kormány tagjai előtt is, különböző hivatalos látogatások alkalmával, hogy a kisiparosok ellen valóságos irtó hadjárat folyik az adófronton. Csak most mutatja ki egy szónok a szenátusban, hogy

Románia termelése fejenként 12000 lejről évi 5000 lejre esett vissza, vagyis közel 60 százalékkal, míg a közterhek csak 24 százalékkal csökkentek. A 36 százalékos különbözetet tehát nem a jövedelemből fizeti az adózó, hanem a tőkéből — ha van neki.

Különösen a kisiparnál a helyzet az, hogy nincsen tőkéje a kisiparosnak és így a lehetetlenül magas adó egy csapásra tönkre teszi ezt a termelőosztályt. Nem szokásom, hogy hazafias kérdést csináljak valamiből, de meg kell állapítanom, hogy bizony a kisebbségi iparosok elsősorban érzik meg az adóterror romboló hatását, mert részint nem értik a román nyelvet és így nem tudnak az adóközegekkel megfelelően értekezni, másrészt pedig — sajnos, de nem lehet letagadni — az adóegyeztet alkalmazottainak egyrészt teljesen felkészületlen, nem arravaló elemekből áll, akik afrikai gyarmatoknak tekintik a csatolt területeket. Ezt nyíltan megmondtam úgy

a szenátusban, mint különböző kisebbségi centrumokban, amikor éppen miniszterjárás volt ott, Csernovicban, Temesváron, Nagyszebenben és másutt is.

VÉRLEZÍTŐ PÉLDÁK AZ ADÓTERROR POKLÁBÓL

— Csak néhány példát ragadok ki azoknak a sérelmeknek és panaszoknak a tömegéből, amely hozzám eljutott. Egy kisebbségi kisiparos özvegyének 34 lejt adóhátraléka volt. Kiszáll nála valami végrehajtó és 700 lejt követel rajta. Az asszony tudta, hogy nem tartozik, mégis felajánlott 300 lejt törlesztést és megígérte, hogy a többit később fizeti meg. A végrehajtó nem fogadta el a törlesztést és elszállított az özvegy minden ingóságát, amelyet el is árvereztetek talán 200 lejért. A kétségbeesett asszony elment panaszra az adóhivatalhoz. Utána néznek a könyvekben és kiderül, hogy valóban csak 34 lejt az adótartozása. A végrehajtás és foglalás, az árverés és egy egyszintencia tönkretétele — tévedés volt. Tévedés, amelyet nem lehet többé jóvátenni.

— Egy másik eset.

Ugyancsak kisebbségi cukrászt, akinek a napi forgalma aligha éri el a 200 lejt, évi 109.000 lejt adóval sújtották.

Honnan fizethet valaki 109 ezer lejt adót, amikor összesen 60-70 ezer lejt az évi bevétel. Bevétel és nem jövedelme. Elvitették az összes üzletberendezését és elárverezték valami 14 ezer lejért. Ezt az összeget levonták az adóból és a még kiegyenlített maradt 95 ezer lejt bekebelezték a házára. A következő évben leszállították a cukrász adóját 56 ezer lejre, csak hogy ebben az évben az illető már egyáltalán nem keresett, miután az üzletét elárverezték. Következésképpen ezt az 56 ezer lejt is rákebelezték a házára, amelyen így most 151 ezer lejt adótartozás van. Mikor fogja ezt kifizetni? Soha. Elárverezhetik a házát, az állam akkor sem fog többet kapni 50-60 ezer lejnél, de tönkretette egy adóalanyát mindörökre és az adókönyvekben évekig ott fog szerepelni egy 100 ezer lejes tétel, amelyre a kincstár állandóan számít, de sohasem folyik be.

És hány meg hány ilyen eset van! Csodálkozunk azután, hogy az adók nem folynak be, mert a kirótt összegek nem léteznek, csak papíron. A kongresszusnak erőlyesen követelnie kell, hogy szállítsák le az állami és községi adókat az adózók fizetőképességének a

szinonárára, akkor be is fognak folyni.

De ne vegyék el a kisiparosoktól a számlákat, vagy — ha még megmaradt — kevés tőkájukat. És akinek nincs tőkéje, azt ne kényszerítsék arra, hogy uszorkamatra kölcsönt vegyen fel, amiből legyen adót fizetni.

— Külön meg szeretném kérni a kongresszusra érkező delegátusokat, írják össze még otthon az összes általuk ismert adóvisszaéléseket, hogy azokat az illetékesek tudomására hozhassuk. Rengeteg ilyen panasz van, amelynek hallatára az embert elemi erővel ragadja el a felháborodás. Vannak esetek, amikor a lelkiismeretlen adóközegek bírói ítéletekkel sem törődnek és tönkreteszik a kisiparos egyszintenciákat.

SOVANY IGÉRET A KISIPARI HITELRŐL

— És hogy beteljék a keserűség pohara, ott van a kontárok sáskahada, amely a megnyomorított kisiparos szájából kiüti az utolsó falat kenyeret is. Az állam jelenleg egyáltalán nem védelmezi adófizetőit a kontároktól, akikkel az anyai közteherrel sújtott kisiparos nem bírja a versenyt és ezért nem tudja az adót sem fizetni. A kontárkérdés egyik legfájdalmasa a kisiparnak, amely azért jutott mai nyomorúságos helyzetébe, mert egy megfelelő ipartörvény még mindig hiányzik, hogy

komoly szankciókkal biztosítsa az iparüzőket a kontárok tisztességtelen és lehangoló versenyével szemben.

Ezeket mondotta Samoil szenátor a huszonegyedikére összehívott kongresszussal kapcsolatban. És még hozzátette, hogy a kisiparosságnak lenne még sok más problémája is, de éppen azért tűztek napirendre csak hármat belőlük, hogy elég idő jusson ezeknek az alapos megtárgyalására és a szükséges határozatok meghozatalára. Bucsuzásul még elmondotta, hogy a szenátusban a belföldi kölcsön felhasználásáról szóló javaslat vitájánál

módosító indítványt tett, hogy a kölcsön egyrészt fordítsák a kisiparnak hitellel való ellátására. Az indítványt azonban a pénzügyi alminiszter nem tette magáévá,

csak azt ígerte meg, nem sokat jelentő formában, hogy a kormány igyekezni fog a kisipar hitellellátásának a kérdését rendezni. Mikor? Hogyan?... Erről nem beszélt az alminiszter. Bányai Ernő

A pénzügyminisztérium nem akarja megvonni egyes idegen biztosító társaságok illetékmentességét

Nem járt eredménnyel a belöldi biztosítók akciója
Bukarest, február 21.

A romániai piacon több külföldi biztosító intézet dolgozik, amelyek nincs az országban székhelye, hanem valamely meglehetősen társaságra bízta a képviseletét, jutalékos alapon. Ezeknek a cégeknek az üzleti tevékenysége az utóbbi időben látványosan erősödött, mert a romániai intézetek akcióit indítottak ezeknek a külföldi társaságoknak a konkurenciáján. Beadvánnyal fordultak a pénzügyminisztériumhoz, amelyben felpanaszolják, hogy habár a szóbanforgó külföldi biztosítóknak nincs is kirendeltségük az országban, tehát kisebb rezsivel dolgoznak, maga a kincstár is segíti őket a hazai intézetek rovására, amennyiben a bélyeg-törvény eredeti rendelkezéseinek ellenére, az ilyen külföldi cégek által kötött biztosítási üzleteket nem rójják meg a törvényes illeték kétszeresével. A törvény kategórikusan kimondja, hogy a romániai székhely nélkül az országban dolgozó intézetek az általuk inkasszált biztosítási díjak után az előírt illeték kétszeresét kötelesek fizetni, ezzel szemben a központi illetékügyi bizottság 1932-ben döntést adott ki, mely szerint a romániai székhely nélkül itt dolgozó társaságok műveletei nem esnek a román jogszolgáltatás hatálya alá.

A belöldi intézetek beadványukban rámutattak arra, hogy ez a döntés lehetetlen álláspontot mutat, mert hiszen a szóbanforgó külföldi társaságok Romániában kötik meg a sérelmezett üzleteket olyan ügyfelekkel, akik Romániában élnek és a díjakat is Romániában szedik, tehát román jogszolgáltatás alá kell esniük. Ennek ellenére a pénzügyminisztérium kedvezőtlen választ adott a memorandumra, még pedig azzal a megokolással, hogy nincs módjában a központi illetékügyi bizottság döntését megmúszítani. Megígérte azonban a minisztérium, hogy a bélyeg-törvény módosítása alkalmával meg fogja szüntetni a romániai székhely nélkül Romániában dolgozó külföldi biztosítók előnyére szolgáló rendelkezést.

Huszmillió lej szanálási tőkével ismét munkába kezd a zombolyai Peschl-kalapgyár

A Peschl-gyár megvételében nem tudott megegyezni a Korber-, Dekker- és a Temesvári Kalapgyár konzorciuma

Temesvár, február 21.
Mintegy négy hónap előtt nagy feltűnést keltett az a hír, amely szerint a zombolyai Peschl-féle „Unio“ kalapgyár komoly nehézségek miatt leállt. Az Unio kalapgyárnak öt éven belül ez volt a harmadik leállása és tulajdono-

sai ezúttal komolyan foglalkoznak azaz a gondolattal, hogy a gyárat feladják. A gyár tulajdonosai Walter Peschl, a csehországi neutitscheini kalapgyár tulajdonosa a zombolyai gyár 85 százalékos részvénytulajdonosa, valamint Fischer Imre budapesti és bécsi kalap-

gyáros az „Unio“ 15 százalékos részvény tulajdonosa e célból hosszas tárgyalásokat folytatott a három bányási kalapgyárral a gyár esetleges megvételére vonatkozólag.

A három kalapgyár: a Temesvári Kalapgyár, a perjámosi Korber-féle kalapgyár és a zombolyai Dekker-féle kalapgyár és a gyapju-kalap és gyapjutomp-gyár megvételével intenzíven foglalkoztak, de az üzlet nem jött létre, mert

Peschlék 9 milliót kértek a gyárárt és berendezéséért, a megvételre alakult konzorcium azonban csak 5 milliót volt hajlandó adni.

A vásár meghiusulása után 5 éves leállítással kapcsolatosan indultak meg tárgyalások, amelyek azonban egy 1 és fél

millió különbözeten szakadtak meg. A tárgyalások megszakadása után a cégtulajdonosok elhatározták, hogy újra szanálják a gyárat és ebből a célból máris 5 millió lejt fektettek be az újra meginduló üzembe, amellyel kapcsolatban 20 millió szanálási befektetésről terjedtek el hírek.

Az újra induló „Unio“ 8000 kilós hátalékos gyapjubehozatali engedélyéhez most újabb 2 ezer kilós behozatali engedélyt kapott és 9 ezer kiló gyapju behozatala Neutitscheinből már a legközelebbi időben lebonyolódik.

A zombolyai „Unio“ már üzemben van és Anton Peschl, az eddigi igazgató vezetése alatt működik tovább.

(-sz)

Sport

BEFEJEZÖDTEK A FIS-VERSENYEK

A si-világ bajnokság a tegnapi megtartott 50 km-es versennyel befejeződött. Ez a verseny is az északiak megsemmisítő fölényét hozta. Az első kilenc befutó svéd, norvég és finn versenyző. Mástulönben a sorrend:

Világ bajnok: Englund (svéd) 4 óra 14 perc 25 mp.

2. Karpinnen (finn), 3. Brodahl (norvég), 4. Husu (finn).

A 10-ik befutó Smolej (Jugoszláv), a román versenyzők e számban nem indultak.

HIREK A TÁTRAI FIS-VERSENYRŐL

A Tátrában lefolyt FIS-versenyeknek nem kedvezett az idő. Hóvihár, szél, eső és zavarja a versenyeket. A hétfői 50 kilométeres futóversenyt a hóvihár miatt egy nappal el kellett halasztani.

A versenyeken résztvevő magyar csapat a vezetők kijelentése szerint egészséges sportszellemről tett tanúságot. A reménytelen versenyeket végigküzdötte

és sokat tanult. Ez is volt a tulajdonképeni célja. A sokszor döntő fontosságú viaszolás ismeretének a hiánya a magyar csapatnál különösen a futóversenyeknél éreztette hátrányát. Ebben a tekintetben is sokat tanultak a magyar versenyzők.

A verseny hősei újra az északi népek közül kerültek ki. de Willi Bogner 3-ik helyezése az összetett versenyekben azt mutatja, hogy a középeurópaiak is kezdnek előrenyomulni.

A Nemzetközi Siszövetség (FIS) elnöke két a tátrai versenyek alkalmával Magsaryk köztársasági elnök magas kitüntetésben részesítette.

A versenyeken résztvevő romániai válogatottak, akik közül legtöbb brassói, holnap érkeznek Brassóba.

HOROSZ BÉLA

Románia 1935 évi műkorcsolyázó bajnoka, a B. L. belső munkatársa, a vasárnapi prágai nemzetközi műkorcsolyázó versenyeken vesz részt és már el is utazott. Pár napig Kolozsváron edzi magát, hogy felkészülten állhasson rajthoz az előkelő társaságban.

THUNBERG,

a finnek kiváló gyorskorcsolyázója, állítólag áttért a professzionizmusra és már szerződését is aláírta, mely négy évre a japán szövetséghez köti. A japánok ugyancsak itt is betérésre készülnek.

Szerkesztői üzenetek

Több sorsjegytulajdonos. Nem kísérték figyelemmel sem a B. L., sem a Népszó közleményeit. Eppen néhány nappal ezelőtt jelentettük, hogy az olasz-iek kórházorszjegyek huzását bizonytalan időre ismét elhalasztották.

P. J. Prázmár. Még egyelőre nincs intézkedés a régi magyar postatakarékpénztári követelések kiegyenlítéséről.

K. Torda. 1. Erre a kérdésre csak kozmetikai rovatunk vezetője adhat választ. Tessék személyesen hozzáférni a levelemhez a postahivatalban kapható nemzetközi választ-szelvényt mellékelni. 2. Kiskereskedők csak a „Jurnal“ és „Inventar“ könyveket kötelesek vezetni. A kocsmárosok a Regisztert. 3. Ilyen rendelkezésről nem tudunk. Lehet, hogy a helyi előjáróság rendelte el, hogy a kocsmárosok egész éjjel lámpást égessenek vendégük közelében. Fellebbezzen ellene a főszolgabírói hivatalhoz.

Egy régi előfizető, Kolozsvár. Előző álláspontunk, hogy névtelenül beküldött adatait nem vesszük figyelembe. Ha ön hajlandó az adatokért helyt állani, akkor sziveskedjék felkeresni kolozsvári munkatársunkat s vele közölni a különben érdekes és nyilvánosságra kívánkozó esetet. Címe: Nemes Ferenc, Kolozsvár, Str. Dubalárilor 12.

Sch. Viktor, Székelyudvarhely. Az előbbi üzenet önként is szól.

22.200 sz. sorsjegytulajdonos. Az olasz-iek kórházorszjegyek huzását február 10-ről bizonytalan időre ismét elhalasztották.

F. J., Torda. A nb. sorokban emített recept — sajnos — nem áll rendelkezésünkre. Levelet megmutatjuk egy kiváló speciálistának talán ő így látatlanban is, szakszerű tanácsot fog szolgálni. Néhány nap türelmet kérünk újabb üzenetünkig.

Egyik petroszényi előfizetőnk azt kérte, hogy közöljék vele a rádótársaság igazgatóinak névsorát. A választ levélben kérte, de aláírását nem tudjuk kibetűzni és így a választ ezen az uton adjuk meg. A rádió adminisztratív igazgatója: Daos és Dimitriu. Művészeti igazgató: Liviu Rebreanu. A rádió egyébként a közlekedésügyi minisztérium hatáskörébe tartozik.

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lej, vastag betűkből 8 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Aláírt hirdetés négyzeri feladásánál 25% engedmény. A hirdetés díjak előre fizetendők. Támpéldányt nem adunk.

Vétel-e'adás

Brassói „Sparkassa“ és „Albina“ betétkönyvet vesz „Agentura Carmen“ Fogaras. 1712

Allást keres

Intelligens urinó állást keres, mint házvezető, vagy anyahelyettes, egyedülálló urnál. Ajánlatokat „Megbízható“ jellegre a brassói kiadóba kér. 1685

Bizalmi állást keres széleskörű tapasztalattal, kiváló referenciákkal, tekintélyes kauceióval rendelkező akadémikus mint titkár, pénztáros, könyvelő vagy munkatárs bármely szakmában. Ajánlatok „Garanciák“ jellegre a kiadóhivatalban. 1715

Rádiók!

MINERVA
STANDARD
ORION

9 havi részletre

Braun S.

Brassó, Str. N. Titulescu 7.
Telefon 8-86.

Vegyes

Csikszentmiklósi Illyés család címeres nemesi levele kutyabőrön megtalálható Bochkor Ilona nyug. áll tanítónénél, Szumuleu, jud. Ciuc. 1705

Bukarest

Dr. Botvinik berlini specialista bőr- és nemibajokban. Rendel: 12-2, 5-8-ig. Vasárnap 9-10-ig. Bukarest, Piața Rosetti 6. (Bulev. Carol). Telefon: 3/34-11. 20142-b

Alkalmi vétel, lejáratkor ki nem váltott, keveset használt ruhák, felöltők, szmokingok minden nagyságban olcsón kaphatók. Manchester, Bukarest, Colței 27. 20192-b

Házi készítésű cérna- és gyapju-harisnyák, férfi zoknik, férfi sportharisnyák, meleg férfi-, női-, és gyermekharisnyák, stucnik, karman-tyúk, általában mindennemű harisnyák kötését és stoppolását vállalom, esetleg hozott anyagból is, București I. str. Cazármei 2. prin Antim. 20277-b

Mindent ingyen olvashat, elsőjéig, ha most beiratkozik Minerva kölcsönkönyvtárba; azonnal naponta kölcsönözhet, előfizetést csak elsőjéitől számítjuk (Victoriei 50 Passage). 20276-b

Dr. Kesztenbaumné egészségügyi- és gyógytorna kurzusait megkezdte. Jelentkezés: Str. Jules Michelet 15. Telefon 227/20. 21219-b

Erdélyi uricsaládnál finom ebédkoszt olcsón kapható ház-on kívül is. Boulevard Domniței 71. emelet jobbra. Telefon 3-79-65. 20268-b

Szülészeti orvosnő, dr. Brohovi: nőbetegségek, terhességek, kezelések, operációk, diathermia. Rendel: 2-8-ig. Calea Văcărești 64. emelet.

Pénzt folyósítunk azonnal bármilyen összegben mindennemű ékszerre és egyéb értéktárgyra. Legmagasabb áron vásárolunk aranyat és mindennemű használt ékszert. „Lombard“ Sf. Jonică 11.

Paplan és ágynemű különlegességek, valamint iparművészeti lakásdíszítési cikkek szolid árakban. Luxor, C. Victoriei 50. Pasajul Imobiliár. Cégtulajdonos: Szűcs D. 20277-b

Keresek azonnali belépésre paplan- és ágynemű eladásban jártas ügyes nőt, aki a román nyelvet perfekt bírja. Luxor plapomárie, Szűcs D. Calea (Victoriei 50. Pasajul Imobiliár) 20277-b

BIRI NENI szakácskönyve egyetlén háztartásban sem nélkülözhető. Ara köve 100 LEJ. Megrendelhető a Brassói Lapok Könyvosztályától.

Az inyesmester szakácskönyve

Ez a hatalmas könyv 2500 receptet tartalmaz. Az inyesmester szakácskönyve a magyar és erdélyi konyhán kívül a francia zsidó és török főzés híres receptjeit is közli, azonkívül helyt ad a különféle növényi könnyű és hideg ételeknek is külön fejezetet szentel a diétásoknak. Ara erős vászonkötésben 158 lej, utánvétellel 180 lej. Kapható a Brassói Lapok könyvosztályában.

A legfontosabb az egészség

Arra tanítanak e könyvek:

- Hogyan éljen a szívbeteg ember? Irta: dr. Bodon Károly c. m.-tanár Lei 86.— A dohány és a dohányzás. Irta: dr. Hohenberg József főorvos „ 99.—
  - Hogyan éljen a gyomor- és bélbeteg ember? Irta: dr. Lukács Pál főorvos „ 86.—
  - Orvosi tanácsok fiatal asszonyoknak. Irta: dr. Földes Lajos főorvos „ 99.—
  - Az érlelmeszesedés megelőzése és gyógyítása. Irta: dr. Bucsányi Gyula főorvos „ 50.—
  - Idegesség és ösztönélet. Irta: dr. Feldmann S. főorvos „ 99.—
  - A tuberkulózis megelőzése és gyógyítása Irta: dr. Müller Vilmos főorvos „ 99.—
  - A cukorbeteg kósztyja. Irta: dr. Horvay Lajos főorvos „ 86.—
  - A női betegségek megelőzése — védekezés. Irta: dr. Földes Lajos főorvos „ 112.—
  - Hogyan kerülhetjük el a korai öregedést. Irta: dr. Káldor Miklós főorvos „ 99.—
  - A nyers diéta, mint természetes gyógytényező. Irta: dr. Bucsányi Gyula e. ü. főtan. „ 99.—
  - Hogyan éljen a vesebeteg ember? Irta: dr. Lukács Pál főorvos „ 86.—
  - A prostata. Irta: dr. Goldner Viktor szakorvos „ 112.—
  - A rákbetegség. Irta: dr. Verébely Tibor egy. tanár „ 27.—
- Kaphatók a BRASSÓI LAPOK könyvosztályában, Brassó, Kapu-utca 56-58 az udvarban. Vidékre való állításnál a portót felszámítjuk.